

VIENYBĖ

77 M. 1 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1963 M. SAUSIO (JANUARY) 4 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

KVIEČIAM E VISUS ATSILANKYTI TRADICINIAME VIENYBĖS KONCERTE

PLAČIAU APIE KONCERTĄ IR JO PROGRAMĄ 9 IR 10 PUSLAPIUOSE

BALFas pereina į globalinę veiklą

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Jei anksčiau BALFo vardas ir veikla buvo labiau siejama su Vokietijoje ar Lenkijoje gyvenančių lietuvių šalpa, tai naujieji 1963-iejieji metai šią organizaciją užtinka jau pakeliui į globalinę veiklą.

BALFo reikalų vedėjas kun. Lionginas Jankus šitai pareiškė Vienybės atstovui, kartu atsakydamas į kitus klausimus, kurie yra įdomūs visiems, besirūpinantiems Lietuvos vargais ir rūpesčiais.

Mažėjant pagalbos reikalingų lietuvių skaičiui Vokietijoje, BALFas nutarė tenai uždaryti savo atstovybę, kurios išlaikymas nemažai kaštuodavo, o tolimesnę tenai esančių lietuvių šalpą vykdys iš centro, ten palikus reprezentantą.

Vadinasi, tie, kuriems tos pašalpos reikės, kreipiasi ne į Miuncheną, kaip anksčiau, bet tiesiai į BALFo centrą – 105 Grand Street, Brooklyne.

Bet, sumažėjus šitai šelpiamųjų pozicijai, kaskart atsiranda tos šalpos reikalingų kitur. Ir taip, pvz., BALFo pagalba vis labiau pasiekia lietuvius Lenkijoje,

Sibire, pačioje Lietuvoje, Palestinoje, Australijoje ir net Afrikoje.

Šitai turėdamas galvoje, BALFo reikalų vedėjas tvirtino, kad BALFas jau esąs perėjęs į globalinę veiklą, nes jis dabar rūpinasi ne kurio nors vieno krašto, bet visame pasaulyje esančiais lietuviais, reikalingais pagalbos ir jos prašančiais.

Štai, kiti klausimai.

KOKIE BUVO PEREITI METAI?

— Labai normalūs, panašūs į pernykščius gautųjų aukų ir šalpos atžvilgiu. 1961 m. BALFas turėjo \$79 tūkst. pajamų, o 1962 m. — \$78,500, bet šalpai pernai išleista \$700 daugiau. Vasario 16 Gimnazija pernai gavo \$2,000 mažiau, kai tuo tarpu į Lenkiją pasiųsta siuntinių triskart daugiau.

Bendrai siuntinių išsiųsta 1511, iš kurių tenka šeši siuntiniai kiekvienai darbo dienai. Jų tarpe į Lietuvą — 393 siuntiniai.

Apgailėstaujant faktą, kad į Lietuvą sovietinė valdžia

uždraudė siųsti vaistus, tenka pasidžiaugti, kad Lenkijos lietuviai vaistais buvo paremti pagal visas išgales, jiems pernai pasiųsta 219 siuntinuku.

KOKIA FORMA BALFAS RĖMĖ?

— Parama ėjo drabužiais, pinigais, vaistais.

Tiems, kuriems buvo reikalinga padėti tvarkyti emigracijos dokumentus ar parūpinti darbo ir buto garantijas, BALFas visur padėjo. Taipgi aiškino sukliuvusiųjų bylas, davė patarimų ir blankų, atsikviečiant gimines iš Lietuvos.

Kalbant apie BALFo lėšų telkimo talkininkus, reikia prisiminti ir tai, kad tokiam telkimui nepadeda naujų fondų atsiradimai. O tokių fondų jau yra įsikūrusių, ir jų veikla yra paralelinė su BALFo, remiant lietuvius Lenkijoje, Lietuvoje ir kt.

Vargas yra didelis, tūkstančiai lietuvių, kaip pereinamais, taip ir šiais metais savo pagalbos šauksmą kreipė į mus Amerikoje, todėl tik jungtinėmis jėgomis galime padėti jiems tą vargelių įveikti.

Ižengiame, kaip Vydūno Prabočių Šešėliuose, "pro angą" į 1963 metus, jo klausimui: "kodėl nepasilikome kur buvę," atsakydami, dėlto, kad nepermaidaujama gyvybės banga mus laiku neša kažinkur tolyn. Ir vėl, Jasio Juodosios Abstrakcijos žodžiais, "Vienas, gimęs iš juoko, kitas — iš minties, ieškosime aklo apuoko vidury nakties." Ir vėl ilgėsime ateities, lyg uosto, į kurį visi keliai subėgs — į mūsų laikraščio pirmųjų leidėjų pavadinime pareikštą siekimą — vienybės visų lietuvininkų.

B. Kisielius kviečia: "Suglauskite šakas, senieji girių medžiai, lai aplink jus čia naujas miškas želia." Amerikos Lietuvos senimas godžiai laukia šito naujo prieauglio spaudoje, organizacijoje, galvojimo būduose ir idėjose. Ypač, kad mūsų idealų židinys — tėvynė Lietuva — šiandien, Al. Mackaus posakiu, "Mano krašte žiema, mano krašte vidurnaktis." O ir senimo tarpe jau daug tiek pavargusių ir nutolusių nuo visų visuomeninių darbų, kad Alf. Nyka-Niliūnas teisėtai galėjo prikišti: "Ir šaukiate vaikams nepasiduoti! — gulėdami grabe."

Gyvenimas ir istorija gi lietuvių, Tysliavos žodžiais, "Į erdvę iš pastogės samanotos kviečia." Kviečia eiti į platųjį pasaulį — eiti atkakliu lietuviu, ir kultūringu žmogumi. Mieželaitis sako: "Kas žemė? Kas ji be manęs?" Mus supa gamta ir žmonės, žvaigždės ir miestų dulkės. Ką tas viskas reiškia? Tegul šiame galvostykyje lietuvis stovi "gražus, tvirtas, aukštas, petingas — tiltas tarp žemės ir saulės — tegul stovi pasaulio viduryje — pilnas žmogus, atkakliai sąmoningas lietuvis!"

Pasternakas 1958 m. rašė:

Nei valandėlei įsitikinimų neišsižadėk,
Ir nenukrypkit net nago juodymu nuo savų tikslų.
Išlik gyvas — būk gyvas — tai svarbiausia —
Išlik gyvas iki paskutinių dienų.

Šekspyro žodžiais Hamlete: This above all
to thine own self be true.

Amerikos lietuvi! Ir 1963 metais gyvenk gyvu, sąmoningu, atkakliu lietuviu. Prenumeruok bent vieną mūsų laikraštį, būk narys bent vienos mūsų organizacijų — ir lankyk bent trisryk per metus jos susirinkimus. Įteik auką ALTui Vasario 16 minint, ir per metus nusipirk bent vieną lietuvišką knygą. Skatink jaunimą būti lietuvišku,

Nukelto / 4 psl.

BALFo reikalų vedėjas kun. Lionginas Jankus su BALFo valdybos vicepirmininke dr. E. Armaniene, užbaigiant suvesti Selmo sąskaitas. BALFo Seimas, spalio mėn. įvykes Baltimorėje, buvo surengtas komiteto, kuriam vadovavo dr. Armanienė.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Lietuviai Kalifornijoje

Los Angeles Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos narių pasitarimas. Iš kairės: Vyt. Glažė, K. Januta, Alf. Telyčėnas, K. Liaudanskas, Arv. Glažė, Alg. Glažė — pirmininkas, V. Gilys, J. Truškauskas ir Vl. Bakūnas.

(L. Briedžio nuotr.)

Los Angeles, Cal. Kalėdų šventės praėjo nepaprasta nuotaika. Tyrus oras ir mėlynas Kalifornijos dangus jungėsi su šventiška nuotaika. Žmonių buvo pilnutėlė bažnyčia per visas šešeris Mišias. Altoriai, seselių skoningai išpuošti, skendėjo gėlėse, eglių pavėsyje ir žvakių miške. Visų akis traukė naujasis, Kaributu dovanotas, betliejus, kurį meniškai įrengė Algis Žaliūnas, Bernelių Mišių metu parapijos choras, vedamas komp. B. Budriūno, giedojo lietuviškas kalėdinės giesmes. "Ave verum" pirmą kartą mūsų bažnyčioje atliko naujai į Los Angeles iš Venezuelos atvykęs solistas Antanas Pavasaris.

9:30 val. pamaldų metu pasirodė mūsų mažųjų choras, kuris trėmis kalbomis giedojo kalėdines giesmes. Sumos metu parapijos choras giedojo lotyniškai Mišias, o 12:15 val. pamaldose puikiai pasirodė solistai Florence Korsak, Birutė ir Rimtautas Dabšiai. Kalėdų proga žmonės buvo itin dosnūs. Jie savo bažnyčios paramai sudėjo per \$5,000 aukų. Stambiausią auką davė Dr. & Mrs. William Grasska — \$225.

* Normanas-Jonas Kadės ir Jeva-Jūratė Šaltenytė, parapijos choro narė susituokė gruodžio 26 d. Jų moterystę palaimino kun. A. Valiūška. Choras giedojo jungtviu Mišių metu. Abu jauna-

vedžiai yra baigę aukštųjų mokslus, — Normanas yra mokytojas, o Jūratė asistente Kalifornijos Universitete. Abu yra veiklūs kolonijos nariai.

Tą pačią dieną moterystės sakramentą priėmė ir kiti du Choro nariai: Antanas Brewin ir Virginija Dičiūtė. Jų moterystę palaimino kun. kleb. Jonas A. Kučingis. Mišių metu giedojo jaunosios teta solistė Dičiūtė, iš Chicago, Ill., ir parapijos choras.

* Solistas Antanas Pavasaris kartu su savo žmona Regina ir trim vaikučiais iš Venezuela atvyko į Los Angeles gyventi. Jiems daug padėjo buvę venezueliečiai Kuzaviniai. Kovo 10 d. šv. Kazimiero šventės metu. Ant. Pavasaris dainuos kolonijos lietuviams.

* Long Beach Lietuvių Klubas gruodžio 15 turėjo savo susirinkimą, ir išsirinko naują valdybą. Dabar ją sudaro: pirm. V. Bakūnas, vice-pirm. Ona Wallace, sekr. Danys Mekišius, išd. Bronius Morkys. Revizijos komisiją sudaro: Helen Balsevich, Povilas Atko ir Juozas Jankus.

Klaipėdos Sukillimo Minėjimas bus sekmdienį, sausio 13, šv. Kazimiero par. salėje. Minėjimą rengia Mažlietuvių Draugijos skyrius. Visi kviečiami dalyvauti.

* Komedija "Kojinės" — sausio 20 d. šv. Kazimiero parapijos salėje, 3:30 val. p. p., Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 Kuopos metiniam parengime Dramos Sambūrio aktorai suvaidins dramaturgo Antano Rūko komediją "Kojinės." Vaidina: Dailė Mackialienė, Ona Mironienė, Juozas Andrius ir Juozas Raibys. Scenos dailininkas Algis Žaliūnas. Po vaidinimo šokiai. Groja M. Krafto orkestras. Pietūs nuo vidurdienio. Įėjimas \$1.50, studentams .50¢, jaunimui iki 14 metų nemokamai.

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ
Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

Haven Realty

JUOZO DRIUSIO APDRAUDOS ĮSTAIGA

Patarnauja perkant ir parduodant namus, įvairiuose apdraudimo reikaluose, užpildant (Income) taksus.

J. ANDRUŠIO TRAVEL BUREAU

Parduoda bilietus visomis susiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Money Orders.

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien - 9 v. r. ikj 9 v. v.

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISUNAI

Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

Winter Garden Tavern Inc.

Vyt. Beleckas, sav.

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood).

Telefonas: EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

KIEKVIENAI PROGAI

Puikus skanėstas, vienodai tinkamas šeimyniškiems pietums ir vaišėms — neriebus, maistingas.

Importuotas tikras lenkiškas kumpis

garsiais pasaulyje vardais

ATALANTA — KRAKUS — TALA

gaunamas patogiomis 2, 3, 4, 5 ir 7 svarų skardinėmis.

Taip pat paragaukite importuotos tikros lenkiškos

KUMPIO RULADOS,

gaunamos patogiomis 1½ ir 3 svarų skardinėmis. Gabi šeiminiškė visada pasirūpina tikrojo lenkiško kumpio, laimėjusio tik aukščiausios kokybės gaminiams skiriamą ženkla

Reikalaukite tikrojo lenkiško kumpio kaimyninėse mažose ar didelėse krautuvėse!

NAUJAUSIOS ŽINIOS APIE DIVIDENDUS

4¼% metams

Išmokėjimai nustatyti metų ketvirčiai, kuri baigiasi rugsėjo 30, 1962; viso 3¼% metams ir specialus ¼% pastoviems indėliams įdėtiems liepos 17, 1962.

Apskaičiuojami metų

KETVIRČIAIS

nuo padėjimo dienos

NEMOKAMOS

Kalėdinės dovanos visiems, kurie pasinaudos mūsų 1963 Christmas Club Dabar!

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

Incorporated 1860

A Mutual Bank "... where your money works only for YOU!"

Central Office: 539 Eastern Parkway
Broadway Office: 135 Broadway
Brooklyn, N. Y.

Massapequa Office: Hicksville Road
and Jerusalem Avenue

Deposits insured by the Federal Deposit Insurance Corporation

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

Lietuviškoje Chicagoje

BIRUTĖ KEMĖŽAITĖ, viena jaunesniųjų Chicago so-
lisčių, kuri ruošiasi savo pirmajam dainų rečitaliui
kovo 23 d. Jaunimo centre. Ji paskutiniu laiku nemažai
dainavo Chicago ir apylinkių lietuviams.

* Virginija Valonis studijuoja teisę Kent College of
Law, siekdama advokatės profesijos.

* Chicago ALTas Vasario 16 minėjimą rengia vasario
17 d. Aukšt. Marijos mokyklos salėje.

* Salomėja Čerienė-Mulks, beviešinti Chicagoje, iš-
tikta širdies smūgio. Gydoma Union City ligoninėje.

* Leonui Gyliui, ilgamečiui Bridgeporto biznieriui,
padaryta plaučių operacija Loretos ligoninėje.

* Dr. A. Montvila, V. Paškauskas, J. Raila, P. Kava-
liauskas, J. Draugelis ir dr. Zalatorius išrinkti į Hum-
boldt Parko Lietuvių Klubu valdybą.

* A. Saldukas, Midland Savings banko prezidentas, at-
šventė 80 metų sukaktį.

* Jurgio Janušaičio ir Mažeikos Super-Market, naujai
pastatytas Marquette Parke, atidaromas sausio mėn.

* Edv. Litvinas, Maroke išgyvenęs 14 metų, lapkr. 25
d. atvyko su žmona apsigyventi Chicagoje.

* Varpininkų filisterių draugijos tradicinis koncertas
įvyksta sausio 19 d. Pakšto salėje.

* SLA 134 moterų kuopa savo naujon valdybon išrinko:
E. Čižauskienę, P. Senulienę, B. Jazavitienę, K. Austie-
nę, K. Jakubienę, E. Bačinskienę, dr. Bležį ir šeiminin-
kėmis: M. Baroniene ir B. Klumbienę.

NEW YORKO LIETUVI,

Ar pavalgydinai alkana, apdengi nuog brolij?

Ar paaukoi BALFui?

Iškirpk šį kamputį ir pridėjęs auką pasiųsk BALFui,
105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Siunčiu savo auką \$ _____ vargstančių lietuvių šalpos
reikalams.

Pavardė, vardas _____

Adresas: _____

(Jūsų auka BALFui yra tax deductible)

Ženklų paroda Dariul- Girėnui pagerbti

Šiais 1963-aisiais metais
laisvėje gyvenantieji lietu-
viai minės kelias reikšmin-
gas istorines sukaktis. 100
metų nuo Lietuvos sukilimo
prieš rusus, 40 metų nuo
Klaipėdos ir Klaipėdos
Krašto atgavimo ir 30 metų
nuo Dariaus ir Girėno tra-
giškos mirties.

Lietuvių Filatelistų Drau-
gija "LIETUVA," narių su-
sirinkime spalio m. 30 d.
nutarė 1963 metais suruošti
filatelinę parodą, skirta
transatlantinių lakūnų Da-
riaus ir Girėno sukakčiai
paminėti. Tragingai žuvu-
sius mūsų lakūnus Darių ir
Girėną mes vadiname did-
vyriais. Kiekviena tauta did-
vyrių turi labai nedaug.

Dr. Kudirka Tautos him-
ne sako, kad Lietuva "did-
vyrių žemė." Gal praėity
Lietuva ir buvo garsi didvy-
riais, bet, šimtmečius neš-
dama pavergėjų jungą, didvy-
rių eilių nepapildė. Ujamas
ir niekinamas lietuvis pra-
rado pasitikėjimą savimi.
Susidarė nuomonė, kad tik
svetimtautis gali būti drą-
sus, ištvermingas ir išmin-
tingas.

Atrodė, kad lietuvis savo
jėgomis nieko negali ver-
tingo sukurti, o ir tie, kurio
turėjo savo talentus, nedrį-
so pasirodyti viešai, kad ne-
būtų apšaukti bepročiais.
Bent kokia pažanga turėjo
ateiti iš lenkų arba rusų.
Lietuva buvo likus tik varg-
šė ir nekultūringa tauta.

Kaip svetimieji mus mig-
lė, taip svetimieji mus ir
pažadino. Savo liaudies dai-
nomis mes pradėjome ža-
tis tik tada, kada jas įver-
tino Lessingas ir Herderis.
Čiurlionis tapo genijum,
kai rusai jį tokiu pripažino.
Pasakos ir padavimai pri-
vertė išaušti Aušrai, Tautos
atgimimas ir nepriklausom-
ybės kovos davė mums
naujų didvyrių.

Ir štai šiapus Atlanto —
jaunosios kartos atstovai —
Darius ir Girėnas parodė
visam pasauliui klasišką
didvyriškumą. Tautos gar-
bei paaukojo savo turta,
sveikatą ir gyvybę. Jutrum-
pas testamentas amžiais
lietuviui bus lyg evangelija,
kad "Tu Jaunoji Lietuva,
Turėsi Iš Naujo Ryžtis,
Aukotis Ir Pasirengti Nau-
jam Žygiui."

Perskridę Atlantą, jie pa-
liko mums tą testamentą
antspauduotą savo krauju,
kad mes stiprintume Lietu-
vos sūnų dvasią, auklėtume
atkalumą ir ryžtumą.

Per 20 nepriklausomybės
metų, nebuvo tokio įvykio,
kad tauta būtų išreiškus kam
nors tokią pagarbą, kaip
Dariui ir Girėnui.

Jų atminimui pagerbti
Lietuvos paštas išleido gra-
žiausius oro pašto ženklus.
Mokyklos, gatvės ir aikštės
buvo pavadintos jų vardais.

Viršuje: ALTo pirm. Leonardas Šimutis kalbasi su Ta-
rybos valdybos nariu inž. Ant. Rudžiu, kuris, sakoma,
norėjęs ALTo pirm. posto. Apačioje: Jack Jatis-Juozai-
tis (kairėje) su draugais iš demokratų partijos. Juozai-
tis yra veiklus vietos lietuvis. Jisai kandidatuoja į al-
dermonus.

Z. Degučio nuotraukos

Šiam 30-mečiui paminėti
Lietuvių Filatelistų Draugi-
jos ruošinama filatelinė pa-
roda įvyks 1963 m. gegužės
25 ir 26 d., Chicagoje,
Jaunimo Centre didžiojoje
salėje.

Šiai parodai pradėjime
ruošti iš anksto. Pasisten-
kim, kad mūsų didvyriai Da-
rius ir Girėnas būtų tinkam-
ai pagerbti. Daugelis iš
mūsų turime su jų istorišku
žygiu surištos medžiagos.
Tebūna išstatyta viskas, kas
tik gali atnaujinti mums jų
prisiminimą. (Is biul. "Lietuva")

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

GINTARAS Lietuvos auksas

Kainos nuo \$25.00

Ivairiausios gintarinės
dovanos vyrams ir mote-
rims prieinamiausiomis
kainomis

AMBER GUILD LTD.

80-19 31st Avenue

JACKSON HEIGHTS, N. Y.

Tel. HA 9-5855

Pasiekiamas: auto iki 31
Ave. Northern Blvd. IND
subway iki Roosevelt Ave.
IRT iki 74 St. Port Bus
iki 31 Avenue.

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world established by Juozas Paukštys in 1886, is published weekly by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y. Tel.: APplegate 7-7257. Executive Editor: Valerie Tysliava, Editor: Salomeja Narkėliūnaitė; Senior Editor: Vytautas Širvydas. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Three weeks' notice is required to change a subscriber's address. Advertising rates on application. All rights are reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts submitted are subject to editing by the Editor.

VIENYBĖ, 1963 m. sausio 4 d.

M E S

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Atkelta iš 1 psl.

bet negulėk pats grabė. Būk, kaip Napoleono senoji gvardija Waterloo mūšyje: ji žuvo, bet nepaliko, nepasidavė. Tautą galima sunakinti, bet ne nugalėti, amerikietis Hemingway, būdavo, pasakoja.

Vasario 16 pareiškimo signatorius anuomet, 80 metų sulaukęs St. Kairys, VLIKo sesiją sveikindamas, sakė, nenorįs pranašauti, kuriuo keliu tragingoje Lietuvos būklėje ateis permainų: karu, revoliucija ar diktatūros žmoniškėjimu. Mes link atsidėti ne karu ar revoliucija kiek evoliucija, kuri istorijoje, atrodo, daugiau padaro. Tarp lietuvių iševio ir lietuvių Lietuvoje ryšys būtinas. Tikime, kad 1963 metais visi bendrai, šį keblų santykių klausimą svarstydami, rasime būdų, pro visas politines ir suakmenėjusių pozų varžtas, sukelti, kaip Vydūnas sakė: "Negyvybėje gyvybės atgarsį."

Pasisekimo paslaptis

Jonas Miškinis

Daug kas klaidingai mano, kad pasisekimas gyvenime ateina pats savaime, be didelio darbo ir pastangų. Eša, tik reikia turėti laimės, ir viskas bus gerai.

Tačiau gyvenime taip nebūna. Didžiųjų žmonių gyvenimai rodo, kad savo garbės ir turtu jie pasiekė tik per nuolatinį darbą. Pasiekę viršūnių, jie taip pat nuleido rankų, nepaliko be darbo.

Pavyzdžiui, vienas didžiausių menininku pasaulyje -- Mykolas Angelas, pasiekęs didžiausios garbės ir visus stebines savo kūriniais, nuolat sakydavo: "Aš dar tik mokausi."

Miegamam kambaryje jis laikydavo marmuro gabalą, kad naktimis galėtų kalti statulą, jei jį užpultu nemiga.

Napoleonas buvo tikra darbo skruzdė. Jis sakydavo:

-- Darbas -- tai mano gyvenimas.

Vadinasi, darbas jam buvo visko pradžia ir pabaiga. Jis valgydavo paskubomis: 8 minutes skirdavo pusryčiams, 15 minučių pietums. Dažnai dirbdavo po 15 valandų nevalges. Jis nuolat mokydavosi, gilindavosi į kiekvieną dalyką. Knyga buvo jo nuolatinis draugas. Be abejo, tai buvo didelių gabumų ir talento vyras. Tačiau tie gabumai vargu, ar būtų iškęle jo vardą, jei dieną po dienos, valandą po valandos nebūtų dirbes.

Imkim pavyzdį iš Vytauto Didžiojo gyvenimo. Kas galėjo jam prilygti kaip karo vadui, politikui, sumaniam valstybininkui, pačios Lietuvos kūrėjui? Jis tapo didžiuoju, nes nebuvo jam lygaus. Kodėl?

Štai ka sako lenku istorikas Dluogošas:

— Vytautas taip taupo savo laiką, kad jam nežūva nė viena valandėlė. Jis taip patidžiai ir uoliai eina savo didžiojo kunigaikščio pareigas, kad net pietus valgydamas, arba keliaudamas, teisia savo valdinius, nagrinėja jų skundus, tvarko ir atlieka savo pasiuntinybių reikalus. —

Mūsų didysis vyras nepraleisdavo minutės veltui: nei savo rūmuose būdamas, nei keliaudamas, nei į karo lauką vykdamas. Per visą savo gyvenimą Vytautas tegėrė tik vandenį, nevartodamas nei midaus, nei vyno, nei alaus, nei šiaip kokių kitų svaigųjų gėrimų.

Žymus Amerikos milijonierius Vanderbilts, paklaustas, kame glūdi jo pasisekimo paslaptis, atsakė: "Čia nėra jokios paslapties, čia reikia tik dirbti, o nestovėti vietoje."

Prancūzų rašytojas Volteris sakydavo: "Pasaulis yra trys žodžiai: darbas, darbas, darbas."

Ir todėl tik per darbą ir pasiryžimą žmogus laimi. Vadinasi, tik darbštume yra gyvenimo pasisekimo paslaptis.

Mūsų kolonijose dabar veikia 64 BALFO skyriai. Vedėjas kun. L. Jankus sako, turįs susirašęs net 26 mūsų įvairius fondus, kurie prašo mūsų aukų. Vienas aukas net užšaldo ir laukia iki Lietuva bus laisva.

Prel. L. Mendelis (Baltimorėj) sako, per 35 metus jo šv. Alfonso parapijoje mirė 1,800 lietuvių. Spragos neužpildė nei čia gimę nei naujieji atelviai. Prašo po \$25 pridėtinu aukų. Užpernai tokiu atsirado 100, pernai — 86.

Atviras laiškas

ALGIRDUI GUSTAIČIUI

Malonus Bičiuli,

Pats žinai, kad esu skolingas bent porą išsamesnių laišku. Nenustebki, kad vieną jų gauni tokiu, atviru būdu.

Svenčių metu, susitinkant su visa eile pažįstamų, visada išskyla ir mažiau ar daugiau įdomūs pokalbiai, nuomonių pasikeitimai. Nė kartą buvai paliestas ir Pats, tad, manau, tos mintys bus įdomios ne tik Tau, bet ir kitiems dar bent kiek besijaudinantiems lietuviškaisiais reikalais.

Tad, sakau, tegu šis laiškas ir pasiekia Tave atvirai, tegu ir kiti pasiskaityt. Kokios čia gali būti paslaptys... Pagaliau, su tais laiškais neretai išeina kažkokios komedijos. Va, prisimeni, dar kai kuriuos laiškus spaudon patekusių rašytų tūlų VLIKo vyrų Vokietijos dienomis. Čia gi Salčius piktinasi paskelbimu jo laišku. Prisipažinsiu, ir mano grynai asmeniškai laišku jau spėjo pasiekti spaudos puslapius, tiesa, jų autoriaus vardo neminint. Taigi, gyvename naujų dienų gadynėje, kurioje niekad nesitiktas, ar tavasis laiškas pasieks adresatą, ar, pagaliau, ir iš jo kokių nors būdu nebus "pasiskolintas."

Tad, kaip minėjau, geriau jau rašyti viešai... Bet, grįžtant, prie Paties ir girdėtų nuomonių, tai, brolau, nekas. Girdi, ar tas

Gustaitis pasiūto ar ką (taip vieno ir buvo išsireikšta), ko jis ten nerimsta, ko jis ten triukšmauja, ko jis knaisiojasi po visokiausius objektus, kuriam galui jis vis išeina su naujais pasiūlymais? Va, šaukė už lietuviškos sportinės enciklopedijos išleidimą, dabar plėšosi su lietuviškais filmais, dar pridėjo ir liet. muzikos vardyno ar muzikinės enciklopedijos paruošimą.

Sako, tas žmogus, turbūt, nežino, kad tokie sumanymai reikalingi ir nepaprastai daug pastangų ir pinigų ir laiko. Ir kas gi šiomis tremties dienomis gali aukoti tą pinigą, pastangas ir laiką, kas gi? Et, svajotojas, romantikas, tas, Gustaitis ir viskas. Nenuorama ir tiek.

Bandžiau Patį užstoti, ginti prieš nirstančius puolikus, bet, kur ten, greit buvau priremtas prie sienos. Matai, man regis, tokie sumanymai, pasirodo, tėra tik mūsų daugumos ramybės trukdymai. Matai, mes išvis daromės viskam abejingi, gi dirbančiųjų būrys nėra jau toks gausus ir tų dalis, kaip jau turėjai pastebėti, taipgi pereina į veikimą ne darbu, bet žodžiais, tiesiog žodžių srautu. Taip lengviau, pigiau ir patogiau ir tik vien tik laikas kaštuoja!

AL. GIMANTAS

Tad, kuriam galui užsispyrei dar pats mus trukdyti savais sumanymais, naujomis idėjomis. Žinok, mes visi užsiėmę. Užsiėmę net labai. Naujausias darbas, tai komunistų ar jų simpatikų ieškojimas mūsų pačių, savųjų tarpe. Išstark tik vieną ar du tūliems nepatinkamus žodžius ir būsi baigtas: apšauks bolševiku, jų simpatiku, bendradarbiu, pakaliku, išdaviku ir dar visokiausiais epitetais.

Stebėtina įdomi akcija: pabėgėlių nuo bolševikų teroro tarpe. Ieškoti bolševikų agentų? Žinia, kas žino, gal ir tokių esama mūsų tarpe, bet, nesinorėtų tikėti, kad tokie ims ir tuoj pat išsидуos. Tai jau nebūtų sovietinis metodas. Rami ir tyliai, be jokio įtarimo dirbami, tik jau daugiau pasieks, nei didžiū balsu šaukdami apie save ar savo veiklą.

Na, o jei dar pabandyti viešai pagalvoti, kad dabartinė neveikla nei Lietuva išlaisvinimo, nei apčiuopiamos naudos lietuviams tėvynėje neatneša ir jei išdrįsi pasiūlyti vieną kitą metodą, tegu ir labai netobulą ir laukiantį rimtos kritikos (tik ne pagieža ir isterija persunktų puolimų), kaip būtų galima padėti vis sunkiau rusinamai ir sovietinamai tėvynei, tada, žmogau,

(Nukelta į 5 psl.)

Naujuos Metuos bus ir naujų ir senų lapu

Mažos lietuvių tautos visuotinė kova su didelės rusų tautos spauda primena laudies pasaką apie lietuvių susilažinimą su velniu, katras aukščiau akmenį numes. Velnias metė pirmas ir jo akmuo tik po gero laiko iš dausų žemėn nukrito. Lietuvis gi tarė: Aš taip aukštai numesiu, kad niekad negrįši! Ir iš tikrųjų negrįžo, nes metė ne akmenį, bet anksčiau pasigautą paukštį. Rusai turi gremėzdišką valstybę su visokeriopomis priemonėmis. Lietuvis te turi savo sparnuotą mintį: "Nebus, gude, kaip tu nori!"

Akademikas dr. V. Kavolis Mūsų Žingsniuose siekė pavaizduoti "gyvo lietuvių" požymius iševijoje. Vienu ju yra "drąsiai išlaikyti gyvenimo ryšį su tauta, nenusilenkiant jos pavergėjo politinei antspaudai."

Antrašte "Teisingos žinios iš Lietuvos" P. Galinis Naujienose primena lietuvių turistų atsilankymo pasėkas. Sako: Važinėję Amerikos lietuvių gavo pajusti teisingą tautos gyvybiškumą. Čikagietis įspūdžius ALTA dabar išleido anglų kalba. K. Ukėlis papasakojo, kaip pasiturįs, gražus Bartinkų kaimas buvo rusų bolševikų paverstas elgetynu, o iš savo darbo social pragyvenę valstiečiai paversti kolchozų baudžiauninkais. Panašiu vaizdų pateikė grįžę Rockefellerietis, Klaipėdietis ir Kuraitis. Pasėkoje — okupantas suvaržęs ekskursijas Lietuvon.

J. Karvelis apskaičiuoja, kad jisai išlaidas suvestų, jei galėtų parduoti mažiausia 250 egz. išleidžiamos naujos lietuviškos knygos, kur išlaidos siekia \$1,500 — \$2,000.

New Yorke gyvenęs Lietuvos žydas dr. Gringauzas M. Brakui rašo: "Žydai ir lietuvių pergyveno istorijos katastrofą. Ginti ir kaltinti primityvu. Suprasti ir įsigilinti į bendresnes ir gilesnes žmoniškumo priežastis, į istorijos galias ir psichologinius silpnumus — tai, mano supratimu, yra mūsų uždaviniai." — M. Brakas buvo daktarui nusluntęs dr. D. Jasaičio straipsnį Drauge apie žydų-lietuvių santykius Stalino-Hitlerio laikais.

Šveicary Neue Zuercher Zeitung recenzuoja vokiečio dr. Valterio "Das Verbrechen gegen die baltischen Staaten" ir pastebi: "Turistu būriai važiuoja į Tiflisą ir Samarkandą, bet retai aplanko Pabaltijo kraštus." Elta čia pridėda pastabą: "Nesutinka įleisti patys sovietai."

Jei nesutinka, gal reikėtų mums labiau veržtis? Gražu lietuvišką širdį Australijon nešti, bet dar gražiau ją nešti į Vilnių, kur net paklydėlis Lietuvos sūnus Pilsudskis savo širdį įsakė palaidoti.

S. Miglinas Drauge pasakoja: dr. A. Garmaus teigimu, prieš sovietų armijai Lietuvą okupuojant, Lietuvos komunistų partija tetu-

rėjo 700 narių. Gi po metų (1941) Sniečkus gyrėsi turįs 3,000. Dabar Komunistas skelbia, kad partija turinti 70,068 narius. Kiekvienam tūkstančiui Sovietijos gyventojų tenka 45 komunistai, Lietuvoje — 24.

Iš Lietuvos Chicagon pas žmoną ir vaikus atvyko klaipeidietis Vilius Buntinas, kuris šeimos nematė 18 metų. Atvykimu Amerikon rūpinosi 10 metų!

JAV Atstovų Rūmų užsienio reikalų komiteto komisija apklausinėjo visą eilę Rytų Europos žmonių (jų tarpe Lietuvos Atstovą J. Kajecką, radijo vedėją J. Stuką, J. Miklovą) ir patarė, kad mūsų valstybės departamentas laikytųsi šių pagrindų: 1) nepripažinti esamos būklės Rytų Europoje, ir 2) reikalauti tautos apsisprendimo teisės. Komisija mano, kad ir departamentas ir Amerikos Balsas galėtų būti drąsesni reikalauti šių principų įgyvendinimo.

Dr. J. Girnius savo paskaitytoje Studentų Sąjungos suvažiavimu Chicagoje pasakojo, kad pagrindiniai silpnumai mūsų visuomeninėje veikloje yra nepajėgumas suderinti realizmą su idealizmu, partinis uždaramas ir politinių saikų taikymas visoms gyvenimo sritims ir — užsišaldymas praetyje. Spaudoje reikėtų ne tiek mandagaus patapnojimo per petį ar surūgusio urzgimo, kiek tikros kūrybinės įtampos. STEBĖTOJAS

(Atkelta iš 4 psl.)

Jau būsi galutinai baigtas. Išjuoks, apspaudys, papsirs, ir tai vis didelio patriotizmo, meilės Lietuvai vardan, Matai, man atrodo, kad bet kokie bandymai bent kiek konkrečiau padėti sovietinės letenos prispaustiemis tautiečiams, bet kiek laukti tą geležinės uždangos kraštelį, tik jau turi pareikalauti nežmoniškų pastangų, lėšų ir dar kartą lėšų, laiko ir tikrai pasišvenčiančio darbo. To, pasirodo, niekas nenorime, visi kratomės. Kam dirbti, kam stengtis?

Geriau ir toliau sau minkštasuolyje susmukus šaukti apie tėvynės meilę, patriotizmą, geriau iš savo šilto ir patogaus kampo nurodinėti kas yra tikrieji patriotai ir kas išdavikai, bet ne dirbti.

Va, šitokių momentu ir Pats išlindai su savaisiais pasiūlymais. Na, bet galima drąsiai spėti, kad labai greit būsi ir Pats apšauktas komunistų agentu. Ir tai už tą straipsnį "LL" laikraštyje. Palauk tik, kol jis bus pacituotas ir su pasigardžiavimu atspausdintas kuriame sovietinamos Lietuvos balse. Ir tada jau visi garsiai šauksime, kad Gustaitis padeda bolševikams.

Juk dabar beveik jau visi "padedame" bolševikams. Štai, vienas mūsų dienraštis diplomatijos šefą parašė kabutėse, aišku, tai jau buvo paskelbta, kad tai talka bol-

sevikams, kitas laikraštis kalbėjo apie mūsų diplomatinio atstovo pareigas ir vardą, ir tai jau buvo apšaukta talka bolševikams, korespondentas, aprašydamas birželio minėjimus, pasigraudeno, kad iš tūkstančių lietuvių, į tremtinių prisiminimą — akademią, teatvyko vos 45 tautiečiai, irgi jau buvo apšauktas talkinančiu bolševikams. Na, o jeigu dar, sakykime, užsimanysi Lietuvon nuvykti (jei ponai kremliniai teiksisi išleisti), tai parašysime, kad tas jau tiek žemai smuko, kad net Lietuvon nuvažiavo.

Tai vis temos, kurias teko girdėti švenčių metu. Vienas jų teko pačiam kelti, kitas tik nugarsti, dar į kitas aktyviai įsijungti, bet tai vis "medžiaga," kuri labai domina tautiečius, kurie turi labai įdomias ir dar įvairesnes nuomones tais visais klausimais.

Gaila tik, kad spaudon, viešumon, patenka vos labai maža dalis tų tautiečių nuotaukų, kurias būtų taip sveikta išgirsti ir rimtai padiskutuoti norintiems ir sugėbantiems savarankiškai galvoti. Jos, deja, visiškai nepageidaujamos, nenorimos išgirsti ir neįdomios tiems, kurie jau iš anksto tik žina visus tikruosius ir negalimus ginčyti atsakymus ir jų monopolizuotą tiesą.

Tiek, kolega,
Tavo
Al. Gimantas

IŠSKIRTINĖ ASMENYBĖ

rašo

J. Jakštas

Paskutinėmis tarpušvenčių dienomis skaitant gražius mūsų patrauklaus žurnalisto Vl. Ramojaus rašinius apie Kun. B. Sugintą, man ir kilo kelios mintys. Ypač paskutinis rašinėlis Vieniųbėje (gruodžio 21 d.) pažadino man kelis praeities prisiminimus iš gerbiamo Benedikto nueito gyvenimo kelio ir jo labai savaimingos darbuotės.

Mintys šia proga skrenda į anuos 1927 m. Tauragės Aukštesnėj Komercijos m-loje, kur atvykus mokytį teko pažinti kapelioną ir vietos parapijos vikarą kun. B. Sugintą. Jis man ryškiai išsiskyrė iš kolegų būrio savaimingomis manieromis ir galvosena.

Susidariau įspūdį, kad mūsų kapelionas nėra visiškai realistas ir su gyvenimiška tikrove visai sutapęs; pajutau, kad jo esama daugiau idėjinio, kontempliatyvaus tipo žmogaus, kuriam mokykla, atseit, mokyklinė darbo rutina tėra daugiau varžtai. Tad, jam mokyklos darbas nėjo taip slidžiai, kaip kitiems daugiau gyvenimiškiems pedagogams.

Pastebėjau, kad jo mintys ir svajonės sukasi apie praeitį, atseit, istorijos horizontuose, ir koncentruojasi daugiau ties bibliiniais klausimais. Ryšium su šiuo dvasiniu polinkiu jį gyvai traukė senosios kalbos ir

jis pasirodė jų prasmatnių žinovu. Stebina jis mus kolegas su savo nešiojama graikiška ar hebraiška Biblija ir iš jos skaitomomis ar atmintinai kartojamomis ištraukomis.

Idealistams būdingas principiškumas, kur neina lengvai į kompromisus su gyvenimu, yra kun. B. Suginto esminė būdo žymė. Tai išėjo aikštėn jo laikyseoje sprendžiant vieną mums pedagogams kilusį mokykloje klausimą. Jis drąsiai prisidėjo prie kolegų daugumos teisingos nuomonės, pasisakydamas prieš savo parapijį viršininką ir tėvų komiteto atstovą.

Gražiai pamenu tą mūsų lemtingą pedagogų tarybos posėdį ir kun. Benedikto laikyseną jame. Jis paliko man neišdildomą įspūdį ir vis žadina pagarbą jam.

Bet įvyko tai, kas gyvenime dažnai atsitinka principo žmonėms. Jis staiga išgujamas iš Tauragės, atleistas nuo visų pareigų, ir turėjo neįdintis vikarauti įvairiose parapijose.

Pagaliau atsidūrė Brazilijoje, S. Paulo mieste, mūsų kolonijos kapelionu. Visiems žinomas čia jo sukurta didingas lietuviams paminklas — bažnyčia. Žinoma, kokiomis tiesiog titarianiškomis mielo Kunigo pastangomis ji atsistojo anais sunkiais pasaulinės

depresijos metais. O kam nežinoma, tepasiskaito apie jį išleistą veikalą "Tėvynės Vaidila" (S. Paulo, 1957). Čia viskas išdėta, kaip ant delno.

Šio milžiniško kunigo nuveikto darbo akivaizdoje ne be kartėlio teko skaityti Lietuvių Enciklopedijoje (XXVI) straipsnį apie S. Paulo lietuvius, kur kun. Suginto nė vardas nepaminėtas.

Itin gnybtelėjo mane prie straipsnio pridėta bažnyčios nuotraukėlė. Juk tai kun. Suginto statyta bažnytelė — pagalvojau sau — ir kodėl jo vardas nutylėtas? Kam dienos šviesoje klastojam istorija? Straipsnio autorė, garbingos šeimoms palikuonis, kurios tėvų paveikslas puošė mūsų kauniško u-to skaityklos sieną, turėjo pirmiausia pasirūpinti būti teisinga istorijai ir ypač asmeniui, kūruiam ją. Tai vienas ryškiausių mūsų šių dienų pilkoje kasdienybėje pasitaikančių niekingų pavyzdžių!

Bažnyčios statyba ir kitais saviškais žygiais kun. Sugintas giliai įsiterpė į S. Paulo lietuvių koloniją. Čia jo savaimingas kelias kirtosi su kolonijos vadovų keliais. Jiems jis pasidarė nepakenčiamas, nes jų nesuprastas, ir mielas Kunigas turėjo apleisti S. Paulo.

Po ilgo trunkaus gyvenimo Lietuvoje ir Vokietijoje pagaliau nutupė Chicagoje. Čia, kaip iš V. Ramojaus rašinio matyti, nuo 1952 m. varo nuostabaus kolekto-rius lietuvių mokslo įstai-goms darbą. Kiekvieną mėnesį spaudoje skelbiamos kolektoavimo išdavos atskleidžia plačiai visuome-nei jo neįprastą asmenybę. Čia kiekvienam darosi aišku, kad tai gali atitekti tik kun. Sugintas, būdamas sul generis žmogus, atseit visiškai savaimingas, neformato asmuo. O tokie žmonės dažnai nesupranta-mi ir keistuoliais laikomi.

Jie tuo pažitūrėjimu keisti, nes jų elgsenosį pokalbiai ir visas mentalitetas nevisai derinasi su įpras-tomis formomis. Jų esminis (totalinis) savaimingumas reiškiasi kiekviename jų gyvenimo žingsny, kuris yra ne kas kitas, kaip paskiras asmenybės pasireiškimas. Štai labai pamokančiame rašiny "Gimimų kontrolė" (Vienybė, gruodžio 12) dr. A. Grigaitis sako: "Visas žmo-gaus organizmas yra nedalomas vienetasis."

Gal būt tas pasakymas tiktų ir visai žmogaus asmenybei. Ir jeigu asmenybės ar psichologijos mokslas būtų toliau pažengęs, jis galėtų išaiškinti paskirus žmogaus poelgius, jo paprasčiausius kasdieninio gyvenimo įpročius ir mentalitetą kokia visos asmenybės formule.

Tuo būdu, kun. Benedikto neįprastas darbingumas yra jo neįprastos asmenybės demonstracija. Tokiam darbo žmogui, galima sakyti, beveik nėra pakaitalo, t. y., nėra, kas jo vietoje tą patį darbą padarytų. Mat, tokia asmenybė nėra pamainoma, nes ji yra unikumas.

Tad vargiai pats Kunigas ar jo draugai ras jam toly-gų įpėdinį. Ir vietoje jo ieškojimas reikia telinkėti mielam Benediktui dar ilgus metus vilkti sėkmingai užsikrautą gyvenimo našta mūsų vargano jaunimo labui. O jį vilkdamas jis rašo savo vardą aukštesnėmis raidėmis į mūsų šios emigrantinės visuomenės kroniką.

TRETYSISIS FRONTAS

P. A. Smalėnas

Nespėjo Vyt. Kavolis Metmenyse (nr. 5, 1962) net padariau aprašyti Tretįjį Frontą, kaip jis jį supranta, ką juo išreikšia, kai kilo "baisus karas." Neperdėjus, maždaug toks, kokį sukėlė A. Šalčius 1960 m. savo rašiniu "Apmąstymai" socialistų žurnale Darbas (1960 nr. 1), kuris dėlto net susilikvidavo.

Gal todėl ir Metmenys beveik nieko nepasakė ir dar klausuką padėjo?

Jei Tretysis Frontas eis konstruktyviu keliu ir sugebės jį vykdyti, tai galime jį ir sveikinti, jei vien silpnins ir taip jau silpnas mūsų pozicijas, tai geriau kad pačioj pradžioj jis, kaip garsieji A. Šalčiaus žygdarbiai, čia neradę pritarimo, numirtų.

Teisingai savaitraštis Vienybė (Vyt. Širvydas?) mato du Šalčiaus kelius:

"Vienas yra ieškoti kontakto su lietuviams Lietuvoje, kitas gi (negarbingas) niekinti istorijon nuėjusią nepriklausomą Lietuvą ir jos veikėjus."

Eduardas Šulaitis rašo tiesiog entuziastiškai:

"...visu ūgiu pasiremiant į Lietuvos žemę ir lietuviybę žėruojantį Lietuvos lietuvių pratęsti lietuviškojo vegetavimo periodą Dėdės Samo žemėje, ... Jų (trečiafrontininkų) lauktų didelis ir sunkus uždavinys."

Skautininkas R. Kezys, ir jį užtariantieji, pakėlė didelį triukšmą, kai jį, neatsargiai (nes nenurodė kuriuo gi keliu R. K. eina) sugretino su Šalčiumi. Vis dėlto kaltas ir R. Kezys ir jį užtariantieji. Kodėl? Kol kas jie nepajėgia, nesugeba nė vienu keliu eiti. Negatyvinis kelias — koliojimas ar kova visų su visais nėra nei Lietuvos laisvinimas, nei, pagaliau, čia plačiam pasaulyje, lietuviybės išlaikymas.

"Jupiteri, tu pyksti, tu neteisi" — štai kokia gilesnė prasmė mūsų veiksmų ir veiksmėlių rikame. Tik išryškinius, kas yra kas ir kas nėra kas, gali šitai paaiškėti.

Svarbiausias mūsų visų tikslas Lietuvos išlaisvinimas ir Pasaulio Lietuviybės tęstinumo išlaikymas. Jau II Kultūros Kongrese ir lygiagreta vykusiame Studentų suvažiavime išryškėjo, kad vyksta kova tarp ortodoksų (užkietėjusių konservatorių) ir liberalų, tarp stagnacijos ir tarp pažangos. Kai kas tos esminės kovos vis dar nenori matyti ir, aprašant, pasitenkina pergalingomis citatomis, o Lietuva rusinama bei komunistinama ir čia laisvajame pasaulyje lietuviybė ne žengia, o bėgte bėga į kapus.

Kas reikia daryti? Deja, pas mus liberalizmas yra apšauktas partija, antikatalikiškumu ir net bedieviškumu..., o ortodoksija (užkietėjimas konservativizme) yra apšaukta... morale, dieviškumu, katalikiškumu, lietuviybė ir laisvė. Ir daug kas tam tiki.

Išsiaiškinkime. Vokiečių emigrantų spaudoje, Kalėdų Švenčių proga, buvo idėtas didelis ir gražus, turiningas rašinys — Wir muessen umdenken (mes privalome, turime pergalvoti).

Vokiečiai emigrantai turi šį vieną didelį ir gerą, turiningą dienraštį (Staats-Zeitung und Herald), kuris sekma-dieniais išleidžia dar ir didelius priedus (maždaug panašiai kaip mūsų dienraščiai Draugas ar Naujienos šeštadieniais): O mes kiek turime "laikraščių"?

Dalykas, reikalingas kartais nėra toks paprasta), mažas, kad galėtume Vyt. Širvydo MES stiliumi, pasakyti kas reikia pasakyti. Reikia plačiau ir giliau parašyti, kad kitiems neatrodytų tuščias pergalės vėliavom mosavimas nieko nelaimėjus ir nieko neturint.

New Yorko valstybės gubernatorių, ne tik politikas, bet ir humanistas Nelson Rockefeller (g. 1908) tik ką dabar paskelbė savo politinę programą. Ji esą turinti būti konservatyvi, liberali ir progresyvi.

Konservatyvi ir progresyvi, kaip tai gali būti?

Kas gera — palikti, o kas ne — pakeisti! Ortodoksai yra ne tik užkietėję konservatoriai, bet tiesiog savo doktrinos (moksle), suvailėję, nes gatavos tiesos indoktrinacija, katekizacija veikia kaip smegenų plovimas, — užmuša, vieton lavinus, žmogaus sąmonę, prota ir žmogų paverčia dvasiniu gyvuliu. Jie tada prievaratos, melo nejučia ir patenkinti gyvena nelaisvoj laisvėj, nemoralioj moralėj, netautiškam tautiškume ir tt.

Laisvė nėra dalinė vertybė, o visuotinė. Tad, kol žmonių dauguma, netaps liberalinė, negalės būti atsietas aukštesnis gerbūvis, pilnesnė laisvė ir tiesa bendrai.

"Žiūrėkime, kad tiesa būtų galinga, o galybė — teisinga." Kad carinėj Rusijoj dauguma (bolševizmas) tapo marksizmu, komunizmu, kalta ano meto ortodoksija (religinė politinė ir ekonominė ortodoksija). Amerikoj ir Vakarų Europoj, kur buvo liberalizmas stipresnis už ortodoksiją komunizmas neįsigalėjo, o ir dabar jis jiems nėra "iš vidaus, baisus."

Koks mūsų kelias į laisvę? Mūsų (Lietuvos laisvė) jau negali būti atskiriama nuo bendros pasaulio laisvės bei teisingumo. Tad kova už svarbiuosius principus, lemtingus visai žmonijai, yra kova ir už Lietuvos laisvę.

Pasaulis jau tapo labai, labai mažu. Nepriklausomybė tokia kaip buvo, — absoliutinė valstybės nepriklausomybė, vargiai įmanoma. Jungtinės Vakarų Europos Valstybės jau yra faktas. Panašiai gali būti ir su Rytų Europos Jungtinėmis Valstybėmis.

Kaip bus nežinome, bet ruoškimės, kad būtume verti laisvės, o ją atgavę pajėgtume išlaikyti konkurenciją.

Siekime lietuviškosios konsolidacijos, kuri, aišku, galima tik tiesos dvasioje, anot Gabriel Marcel, Šitą vilties filosofą reiktų mums arčiau pažinti.

Mūsų spauda, kuri veda kovą vis su visais, ir mūsų veiksniai ir veiksmėliai nebūkit rėksniai ir širšės. Leiskite mūsų spaudai užpildyti savo skiltis konstruktyvinės dvasios medžiaga.

Mes, kurie gyvename anglo-saksų kultūros pasaulyje, persiimkime ta aukštesne, platesne, gilesnė kultūra.

Spauda, raštija, mes norim aukštesnės kultūros, kaip ta, kurią mes atsinešėme iš orientalinio pasaulio.

(Bus daugiau)

Senujų metų derliu pasveriant . . .

EDVARDAS ŠULAITIS

Senieji — 1962 metai jau mus paliko: jie nukeliavo į praeitį, nusinešdami mūsų džiaugsmus, vargus, viltis, rūpesčius, siekimus.

Metų pabaigai skirtuose piešiniuose mes matome sulinkusį senį su krepšiu ant pečių ir paskui jį bėgantį linksmu veidu mažutį kūdikį. Tai nesudėtingi, bet daug kas pasaką piešiniai, išreiškia viską, kas šia proga yra įmanoma pasakyti.

Kol tas senųjų metų senis savo maišo dar galutinai neužrišo, valandėlei pažūrėkime, ką jis ten iš lietuviškojo lauko yra prisirinkęs, koks krovinyš jopėčius taip slegia.

Kaip žinome, 1962 metai buvo pavadinti Maironio metais, sąryšyje su šio tautos dainiaus 100 metų gimimo sukaktimi. Tačiau senio maiše mūsų duoklė Maironiui yra kukli, jeigu iš viso kiek nors įžiūrime. Vienas, kitas minėjimas, šioks toks paskardenimas spaudoje, bet jokio pastovesnio paminklo knygos formoje...

Jeigu reikėtų rinkti patį "svarbiausią" 1962 m. įvyki, be abejojimo, daugumas pasisakytų už labai skambią delegacijos į Washingtoną pas prez. Kennedy kelionę. Šios kelionės garsas buvo toks stiprus, jog ateities istorikai gal ją įvertins kaip skambiausią XX-jo amžiaus antros pusės įvyki Amerikos lietuvių veikloje.

Nors lietuviškiems reikalams ši kelionė nieko gero neatnešė, o gal net davė neigiamą rezultatą, bet ji vistiek pagelbėjo išjudinti vieną iš nejudriausių šio krašto lietuvių organizacijų — Amerikos Lietuvių Tarybą iš migdančiai veikiančio sustingimo ir žengti į mažutes reformas, kurios, kaip laukiama, šią instituciją galės pastatyti į Lietuvos

Varvekliai — pavasario pranašai.

A. Narusevičiaus nuotrauka

reikalams našius uždavinius vykdančių įstaigų tarpą. Tam tikras persiskirtymas pareigomis bei kiti, nors daugiau tik forminiai reiškiniai, yra pirmosios viltį ženklinančios kregždės.

Antru žymiuoju metų įvy-

kiu reikėtų laikyti dar senos atminties Kultūros Kongresą Chicagoje, savo skambumu taip pat išsiskyrusį iš daugelio praėjusio dešimtmečio apraiškų.

Nors sunku būtų vertinti šį įvyki kultūriniu mastu, bet vistiek parodytas visuo-

menės judrumas ir susidomėjimas kilusia daugiau asmenišką žanro polemika Kongreso sąskaiton, duoda progos manyti, kad mūsų visuomenė dar nėra visiškai indiferentiška bendroms problemoms, ypačiai ten, kur tarp asmeniškumo polių

plaukioja ir grupiniai interesai.

Gerokai mūsų dėmesį valdė ir jauni vyrai nuo Pabaltijo krantų, kurie judino Kuchel-Lipscomb ir kitų politikierių įneštą rezoliuciją dėl Pabaltijo laisvės Kongrese pravedimo reikalų. Jų darbai, nors ir būdami nelabai realūs, Lietuvos ir lietuvių propagandos reikalui, mūsų nuomone, pasitarnavo daugiau negu aukščiau minėtos institucijos už savo egzistenciją bekovojančių asmenų žygiai. Šių žmonių suruošta delegacija Washingtonan buvo netriukšminga, nekaštavo visuomenės sudėtų pinigų, bet buvo žymiai mažesnė už triukšmingąją.

Senieji metai nebuvo labai dėkingi Lietuvių Bendruomenės vadams, kurių bandymas įsikabinti į ALTO vežimą Washingtonan tam tikram laikui juos buvo išmušęs iš vėžių. Kol delegacijos reikalų iškilusi karštingė buvo šiek tiek apgydyta, prarasta nemaža laiko, energijos savo tiesioginių uždavinių vykdymui.

Plačiai užsimotas milijoninis (vėliau — lietuvių) Fondas metų bėgyje netoli pajudėjo ir galėjo patenkinti tik besigarsinančius šio Fondo gimdytojus beinegaušų jo palaikytojų būrį. Šio Fondo dideli užsimojimai, vis atsimušę į kasdieninę realybę ir kitokius jos reikalavimus šiame krašte, paskendo tuščių indų skambesyje.

1962 metais bene plačiausiai reiškęsi lietuvių dailininkai, savo parodų skaičiumi prašokę gerų kūrinių kiekį, Lietuviai gausiai lankė dailės parodas, kurių atidarymai dažniais atvejais pasižymėdavo kavutėmis ir pažįstamų susitikimais.

Jaunimas 1962 metais veikė kaip ir anksčiau, tik tiek, jog tie, kurie veikė tapo vieneriais metais senesni ir jaunesnio prieauglio mažai tebesusilaukė.

Skautai, ateitininkai, Lietuvos Vyčiai, sportininkai buvo judriausios organizacijos, nors savo svoriu ir uždaviniais gerokai skirtingos.

Jų nuopelnai asmenybės, lietuviškumo ar fizinių galių ugdymo srityje yra nemažas inasas į bendrąją veiklą. Jaunimo vasaros stovyklos irgi buvo viena iš teigiamų apraiškų.

Kiek liūdniesni akordai skambėjo vyresniojo jaunimo tarpe — studentuose, kurių Studentų Sąjunga jau yra tapusi neveiksminga ir tarnavo kaip įrankis jau mokslus baigusiems vienkias ar kitokias idėjas praktiškai studentų vardu ruošiamose programose.

Senieji metai iš mūsų tarpo atėmė kelias ryškias asmenybes: Lietuvos Nepriklausomybės signatarą prof. Mykolą Biržišką, Lietuvos Ministrą Uragvajuje dr. Kazį Graužinį, istoriką kun. dr. Joną Matusą ir eilę kitų. Jų netekimas yra skaudus visiems lietuviams.

Pačiu judriausiu ir energingiausiu lietuviu 1962 m. tenka laikyti Kuchel-Lipscomb rezoliucijų komiteto koordinatorių ir respublikonų partijos veikėją Leonardą Valiuką, kuris metų pabaigoje pateikė ir knyga

NAUJO MENO ISPŪDŽIAI

NADAS RASTENIS

Atėjo metai, atėjo dienos:
Keisti paveikslai apdanko sienas;
Keisti paveikslai aptemdo spaudą...
Žiūri tu, žmogus — ir siela rauda...

Sako: senovėj raistų bezdžionės,
Sutobulėję, virtę į žmones.
Dabar kitoki laikai atėjo —
Dabar jau žmonės subezdžionėję...

Vaje, tu, mano brangus brolyti!
Dievai ir žmonės taip sukreipyti!...
Kaklai — per mastą; nosys — per pėdą...
Bežiūrinėjant apmaudas ėda...

Bažnyčios skriauznos, kulnuoti kryžiai...
Kilkit iš kapo senovės vyžiai!
Aure, kaip jūsų ainiai mokyti,
Akis užmerkę moka taškyti...

Nekaltą drobę taip nudabina,
Kaip pulkas vištų kieme mėšlyną...
Paskui tą "meną" parodoj stato:
Žiūri, bet akys nieko nemato...

Šlieji prie sienos, statai ant stalo —
Stebi iš šono, žvalgai iš galo;

Nėra nei skonio, vaizdo, nei saiko:
Prikeveržota, kaip paiko vaiko...

Žiuri į vieną, kitą, ir trečią:
Papurtai galvą — net šurpas krečial...
Trinta, taškyta, tepta, terliota —
Matai kūrybą neblaivo proto...

Mokykloj laikas veltui eikvota:
Tokią pat dailę sukurtų šluota...
Tingūs nemokšos, tai dailininkai!
Dailės pasauly blogi dalykai...

Ak, buvo dienos, kai nemokyti
Pilkasermėgiai mokės rašyti;
Jie kūrė meną, meną su siela —
Ir akiai švelnų, ir širdžiai mielą.

Tie artojųliai, tie vargdienėliai,
Kurių kočiolai, verpstai, smūtkeliai —
Namai, bažnyčios, vaizdai marškony —
Turėjo grožį, turėjo skonį!

Dabar bežiūrint į meną naują,
Raugulių bangos atšaldo kraują...
Akys ir protas pradeda temti —
Žinai, kad meno nėra iš kur semti.

Spalio 12, 1962

anglų kalba apie Lietuvą.

Daugiausia keliavusių lietuvių laikytinas dr. Vytautas Vygantas, kuris buvo perkintas pasaulinės katalikų studentų organizacijos — Pax Romana pirmininku trečiam terminui.

Libiausiai nuskrįastu lietuviu buvo dr. Pijus Grigaitis, kuris, išvietintas iš ALTo visagalinčio sekretoriaus posto, gavo netikėtą smūgį.

Daugiausia smerkimų susilaukusių lietuvių laikytinas Almus Šalčius, kuriam pasmerkti neužteko spaudos, bet buvo organizuojami vieši susirinkimai ir naudojamos kitos demokratiškos ir nedemokratiškos priemonės.

Tai gi čia trumpai pažvelgėm į 1962 metus. O ką gi mes susilauksime iš linksmo atžygiuojančio jaunuolio? Rezoliucijų, neapykantos, šmeižimų, kalbų apie nerealius fondus ar konkretaus ir našaus darbo? Ar ant jo atnešto kilimo mes galėsime visi sutilpti ir išugdysime nunokusių vaisių sau ir okup. Lietuvai?

Kada sproginėjo šampano bonkų garsai ir jo putos liejosi per stiklų kraštus, o orkestras grojo "Pakelkim, pakelkim mes taurę linksmybių," ar Tu, tautietė, pagalvojai apie ten tolimoje gryčioje ties apšalusiu langų sėdintį lietuvį, kuriam žemiškos linksmybės — tai kova už asmeninę egzistenciją ir tautinį gyvastingumą?

O gal, pasinėręs sapnų karalijon, įsivaizdavai, kaip ir daugelis Tavo draugų, jog vietoje šampano liejį savo kraują "už tėvynės laisvę," o kamščių garsus vaizdavaisi, kaip patriotiškumo kulkas kitaip galvojančiams tautiečiams šaudyti?

Jeigu turėsi atliekamo laiko, mielas tautietė, gal ir apie tai pagalvoki. Tada 1963 m. mūsų bendros dirvos derlius, be abejo, bus geresnis.

Atslysta paminti

Lietuvos vaizdėliai. — Žem. Ant. Išleido Knygos Mėgėjai. Spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuė 1962 m. Kaina \$1,00. Autorius įžangoje paaiškina, kad kai kurie vaizdėliai buvo labai seniai Lietuvoje laikraščiuose spausdinti, bet dabar taip pertaisyti, kad prašoma juos naujais laikyti. Vaizdėliai pašildys širdį senimui ir jaunimui.

Be gimto medžio. — Vladas Šlaitas. Išleido D. Britanijos Lietuvių Sąjunga. Kaina \$1,00. Eilėraščių knygelė. Autoriaus jau trečioji.

Kunigo paveikslas. — Popiežių raštai apie kunigystę. Tekstus išvertė Prel. Dr. Feliksas Bartkus. Išleista 1962 m. Spauda Immaculata Press. Išleidimą finansavo Los Angeles Šv. Kazimiero Lietuvių Parapijos Klebonas kun. Jonas Kučingis savo kunigystės 25 m. jubilėjaus proga.

LIETUVIS TOKIO UNIVERSITETE

Saulius Elisonas, gavęs Wilsono Fondo premiją, jau keli mėnesiai studijuoja Tokio, Japonijoje, kur jis ruošiasi istorijos mokslų daktarui. Elisonas laisvai naudoja bene 8 kalbas, jų tarpe kinų ir japonų. Baigęs studijas Japonijoje, jis savo studijas toliau tęs Romoje.

Baltuoju miško takeliu...

Birbynės, kanklės ar gitaros

"Literatūros ir Meno" savaitraštyje vykstančiose diskusijose muzikinės kultūros plėtros klausimais susiduriama su būdingais pasisakymais. Kai kas, pvz., A. Arminas su V. Barkausku pasiūlė siaurinti lietuvių liaudies instrumentų pasireiškimo sferą, nes, girdi, ji išstumiant kitas muzikos formas. Kiti vėl, pvz., Alg. Prusevičius savaitraštyje (46 nr.) įrodinėja, kad liaudies muzika reikalinga.

Iš jo patiekto statistikos matyti, kad liaudies ansambliai nėra vyraujanti muzikos šaka Lietuvoje. Tai gi, šį rudenį Lietuvoje buvo 33 liaudies žanro kolektyvai, jų tarpe 10 liaudies ansamblių su liaudies instrumentais ir 15 — su kaimo kapelomis, 6 kanklių ansambliai, 2 — birbinių, Skudučių ansamblių šiuo metu iš viso nėra. Tuo tarpu pučiamųjų orkestrų esama apie 400, estradinų — 100, kaimo kapelių — apie 1,000, o chorų — daugiau kaip 2,000.

Vietoje priekaištų tariamai per dideliu liaudies ansamblių skaičiumi, autorius siūlo daugiau susidomėti simfoninių saviveiklinių orkestrų organizavimu. Lietuvoje jų tėra keturi. Jau

keltas klausimas esąs, tai — tų liaudies ansamblių supanašėjimas. Dvažniausiai jie eina lengvu keliu, jie savo programas "lipdo" iš reprezentacinių ansamblių repertuaro, vadovai nesą paruošti, esanti repertuaro stoka ir kt.

Su repertuaru neturi bėdos jau 22 m. veikias valst. dainų ir šokių ansamblis — šis kasmet žiūrovams patiekias po 25-30 naujų kūrinių. Tačiau blogiau su saviveiklinių ansamblių repertuaru ir čia daug kaltės priskiriama kompozitoriams.

Alg. Prusevičius iškelia dar vieną klausimą, būtent, ar tikslinga klasikų kūrinius groti liaudies instrumentais ir atsako teigiamai. Jei, girdi, kiti "broliai" gitaromis, akordeonais atlieka Beethoveno, Čaikovskio, Mozarto kūrinius, tai, klausama, kuo mūsų birbynės, kanklės blogesnės už balalaikas ar gitaras, mandolinas? Pavyzdžiu čia nurodytas anglų gitaristas D. Williams, neseniai koncertavęs Vilniuje. Jo programoje buvo ir klasikiniai kūriniai, parašyti smuikui ir fortepijonui, pritaikinti gitarai.

Išvadoje teigiama, kad "komunizmo statytojams" reikalingi visi meno žanrai, jų tarpe ir liaudies muzika. Jau kitas klausimas, kad anksčiau pasisakė prieš liaudies ansamblių muziką, tikrumoje įtaigojo mintį siaurinti tos liaudies muzikos pasireiškimus pirmiausia dėl jos lietuviško pobūdžio (dainos, instrumentai, rūbai) bei galimo poveikio žiūrovams, klausytojams. Tai negali patikti režimui, partijai. Dėl to ir A. Prusevičius susirūpinimas laikytinas būdingu bent didelės visuom. dalies atgarsiu (E)

AKTORIAUS KILIMAS

Laurence Harvey (Laurynas Skiknė) pirmusyk pasaulio scenoje pasirodė Lietuvoje (Joniškyje) 1928 m. spalio 1 d. Sešerių metų amžiaus jį tėvai nusivežė emigruodami į Pietų Afriką, kur jis vėliau pradėjo lankyti Meyertono kolegiją. Savo metus nuslėpdamas, II Pas. karo tarpsniu įsirašė savanoriu į Pietų Afrikos laivyną, bet buvo atleistas, kai sužinota jo tikras amžius. Jam vėliau pavyko dalyvauti žygiuose Šiaurės Afrikoje ir Italijoje.

18-tus sulaukęs, Laurynas atvyko Londonan ir dvejus metus lankė Royal Academy of Arts. Netrukus pradėjo garsėti savo dramatiniais gabumais (ypač Sekspyro veikaluose). Ėmė garsėti ir Amerikoje, kur buvo pakviestas į Hollywoodą, nors pradžioje nepasisekė, nes buvo duota ne jam tinkama rolė.

Tačiau 1955 m. Harvey jau paskelbtas geriausiu jaunuoliu aktorium New Yorko Broadway. Anglai jį 1959 m. paskelbė to meto geriausiu savo aktorium. Jis jau buvo dukart nominuotas Amerikos Academy Awards dovanai ir tikisi ją netrukus gauti.

Siuo metu vaidina filme: "A Girl Named Tamiko," "The Wonderful World of the Brothers Grimm" ir "The Manchurian Candidate." Anglų garsiajam direktoriui Sir Carol Reid ruošia filmą "Bull of the Running Man." Yra vaidinęs su gražuolėmis Elizabeth Taylor, Ingrid Bergman ir Simone Signoret.

1957 m. susituokė su angli artiste Margaret Leighton, bet po trejų metų išsiskyrė. Jis tebėra Pietų Afrikos piliečiu, 6 pėdų vyras, labai iškalbus.

V.

7

Pavergtųjų Seimas sveikina

Pavergtųjų Tautų Seimas Naujų Metų proga per radiją paleido šitoki atsisveikinimą į Lietuvą:

Pavergtųjų Europos Tautų Seimas nuoširdžiai sveikina Jus, Pavergtieji broliai Rytų Europoje, su Naujais metais.

Jūs praleidote dar vienus metus sovietų kolonijiniame kalėjime. Kaikur fems Jūsų kalėjimo celės buvo šviesiau išdažytos, bet visų Jūsų tikslas lieka nepasikeitęs -- išsivadavimas iš kalėjimo.

Pagrindinis 1962-ųjų metų įvykis -- Kubos krizė -- yra svarbus laimėjimas Jūsų kovoje už laisvę. Jungtinių Amerikos Valstybių ryžtas pavertė niekais sovietų mėginimą paversti Kubą atominių raketų baze. Daugelio vakariečių nuomone, Kubos įvykiai yra lemtingas šaltojo karo posūkis.

Kruščiovo pasitraukimas iš Kubos pakirto šaknis nuolatiniams Sovietų propagandos tvirtinimui, jog Sovietai esą pasiekę aiškia karinėse galybės persvara ir pasaulinė komunistų pergalė jau esanti čia pat. Kubos įvykiai įrodė pasauliui, jog Kremliaus valdovai labiau bijo karo, negu Vakarų valstybės -- Jie žino, kad karas reikštų Sovietų kolonijinės imperijos suirimą iš vidaus.

Kubos įvykiai turės ypatingos įtakos Europai. Kruščiovo strategija Europoje remėsi vakariečių bauginimu ir atominio karo baimės išnaudojimu. Kubos įvykiai suteikė šiai strategijai lemtingą smūgį.

Praėjusieji metai reikšmingi ir Maskvos bei Pekino prisipažinimu, kad tarp judviejų esama gilaus skilimo. Plyšys tarp dviejų komunistinės dogmos centrų išsiplėtė į viso pasaulio komunistų partijas. Svarbiausioji skilimo pasėka yra sovietų galybės susilpnėjimas -- naujas tarpinis palaipsniame sovietų imperializmo subyrėjime.

Komunistai nenustoja gyrysi, jog jų sistema atnešusi medžiaginį gerbūvį masėms. Tačiau praėjusiais metais Kruščiovas turėjo vėlai prisipažinti, jog komunistinė imperijos ūkis vis giliau klumpsta pelkėn. Ką gi jis pažadėjo 63-iesiems metams? Daugiau komunistinių privaizdų žemės ūkyje bei pramonėje ir didesnes išlaidas ginklavimuisi -- prilemones, kurios tepaigilins vargą ir skurdą.

Kur sovietų prispauda pernai sušvelnėjo, tai įvyko Jūsų spaudimo ir pasipriešinimo dėka. Todėl Kadaras turėjo prisipažinti, kad komunistai Vengrijoje sudaro mažumą; todėl Bulgarijoje Jugovas tapo nustumtas nuo sosto. Nuolatiniams komunistinių vyriausybės posūkiams ir zigzagui rodo, jog jų rūpesčiai auga, o saugumo jausmas vis mažėja.

Praėjusiais metais Vakarai, deja, nesuteikė pakankamos paramos Jūsų laisvės reikalavimams. Tačiau pernai laisvajame pasaulyje netrūko viltingų ženklų. Kubos krizės metu laisvosios valstybės parodė tvirtą vie-

nybę. Europos Taryba praėjusį rugsėjį paskelbė pranešimą apie sovietų kolonijalizmą Rytų Europoje ir pasiūlė Europos kraštų vyriausybėms, kad jos reikalauj Jungtinėse Tautose laisvų rinkimų pavergtiesiems kraštams, Jungtinėse Tautose vis daugėja balsų, pasmerkiančių sovietų kolonijalizmą. Vakarų kolonijų skaičius nuolat mažėjant, Sovietinio kolonijalizmo veidas darosi vis ryškesnis ir neutraliosioms Afrikos bei Azijos tautoms.

Svarbiausia praėjusių metų apraška gal tektų laikyti nuolatinį Vakarų Europos stiprėjimą. Besivienijančioji Europa darosi nauju galybės centru pasaulyje. Jausdama galingos Europos, Jungtinių Amerikos Valstybių sąjungininkės, spaudimą ir nebepajėgdama pasiekti išorinių laimėjimų, Sovietų Sąjunga noromis nenoromis turės trauktis atgal.

Todėl žvelkime Naujus Metus su nauja viltimi ir pasitikėjimu. Bendromis jėgomis siekime mūsų bendrojo tikslo ir priartinkime laisvės atstatymo dieną -- dieną, kuri yra neišvengiama.

Kalėdų proga

Lietuviams Tėvynėje Pavergtosios Europos Tautos per radiją paskelbė tokį šventinį sveikinimą:

Šią Kalėdų dieną Pavergtųjų Europos Tautų Seimas vėlai siunčia Jums savo broliškus sveikinimus.

Šiandien dvasinės vienybės ryšiai jungia Jus su geros valios žmonėmis visame pasaulyje. Net ir geležinė uždanga negali pertraukti tų ryšių, oro bangu trukdymo stotys yra bejėgės prieš kalėdinės žinios spinduliavimą per sienas, skiriančias pavergtąjį pasaulį nuo laisvojo.

Jūsų pavergėjai jau daugelį metų bando nuslopinti kalėdinę dvasią Jūsų širdyse. Jie visais būdais stengiasi numarinti Jūsų laisvės troškimą. Šią Kalėdų dieną, tačiau, visam pasauliui aišku, jog jų bandymai yra veltul. Šiandien Jūsų pavergėjai prisipažįsta, jog jų pačių sistema ir filosofija ima skilti į besivaidijančias grupes ir grupeles; pasitraukdami iš Kubos, jie patys prisipažino, jog jų ginkluotosios pajėgos neprilygsta laisvojo pasaulio karinei galybei.

Pavergėjai silpnėjant, pavergtųjų viltys atgyja. Todėl mes švenčiame šias Kalėdas drauge su Jumis vilties ženkle. Kalėdų skelbiama taika yra neįmanoma be laisvės -- ypač be Jūsų laisvės. Toji taika jau artėja. Dirbkime ir meliskimės.

KAM. A. STĖPONAITIS

TĖVYNĖJE IR PASAULY

KĄ TIK IŠEJUSI KNYGA. KURIOJE AUTORIS PASAKOJA SAVO PRISIMINIMUS NUO CARIZMO IKI BOLŠEVIZMO --

Knygoje randame:

Sūduvos lygumoje, Carizmo varžtuose, Revoliucijos poveikyje, Didžiojo karo vėtroje, Laisvės prošvaistėje, Nepriklausomybės dienomis, Katalikiškoje akcijoje, Ant kalėjimo slenkščio, Bolševizmo smurte, Antrojo karo sukuryje. Už aksominės uždangos, Tarp Atlanto ir Pacifiko, Prie kryžiaus kelio.

Irišta į kietus viršelius, 319 psl., kaina 4 dol.

Gaunama adresu:

FRANCISCAN FATHERS PRESS

910 WILLOUGHBY AVE.

BROOKLYN 21, N. Y.

VASARNAMIS

Puotalo

TOKĮ VASARNAMĮ SAVO SODYBOJE NEBRANGIAI GALI PASISTATYTI KIEKVIENAS VIENYBĖS SKAITYTOJAS

Iš Suomijos miškų į West Virginia kalnus

Kainos nuo **\$1246**

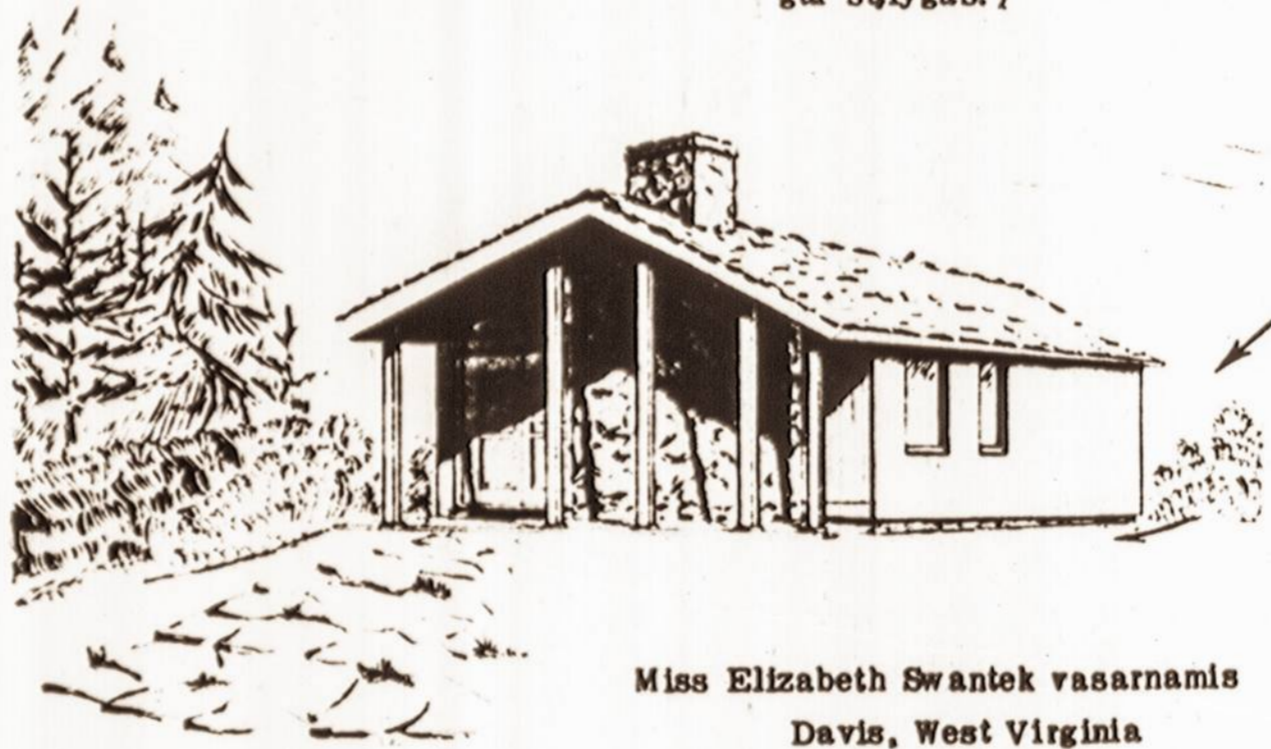
Įskaitant statybos, apdraudos, pergabenimo, mūlo ir kt. išlaidas. (Kainos gali pasikeisti pagal sąlygas.)

ŠIŲ LAIKŲ PROJEKTAI
SENOJO PASAULIO
IŠDIRBIMAS

Sąlygos:
Pagrindinis įnašas (pusę kainos) su užsakymu. Balansas išmokamas, gavus pristatymo dokumentus.

Dėl platesnių
informacijų rašykite:

VIENYBĖ
(V. Tysliavienė)
192 Highland Blvd.
Brooklyn 7, N. Y.

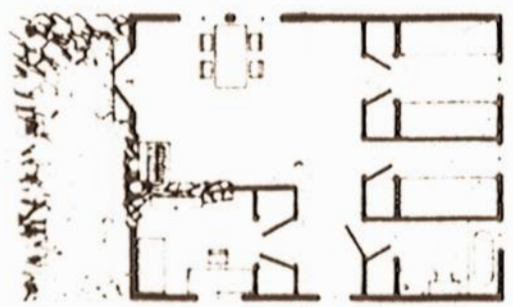
Miss Elizabeth Swantek vasarnamis
Davis, West Virginia

Exterior PLUS interior package
Insulated sprucewood walls
Double pane wood casement windows
Sauna (steambath) if desired
Do-it-yourself construction
Delivered to main eastern and southern ports

Specifications:

All timber parts above foundation (interior and exterior walls, floors, doors, clothes closets, shelves, rods, kitchen closets, mouldings) -- Hardware -- Impregnated Building Paper -- Windows -- Insulating Material for Walls -- Caulking Material -- Nails.

Projektas
TS-800*

*\$1707 CIF Alexandria, Va.
Projektas pastatytas
Davis, W. Va.

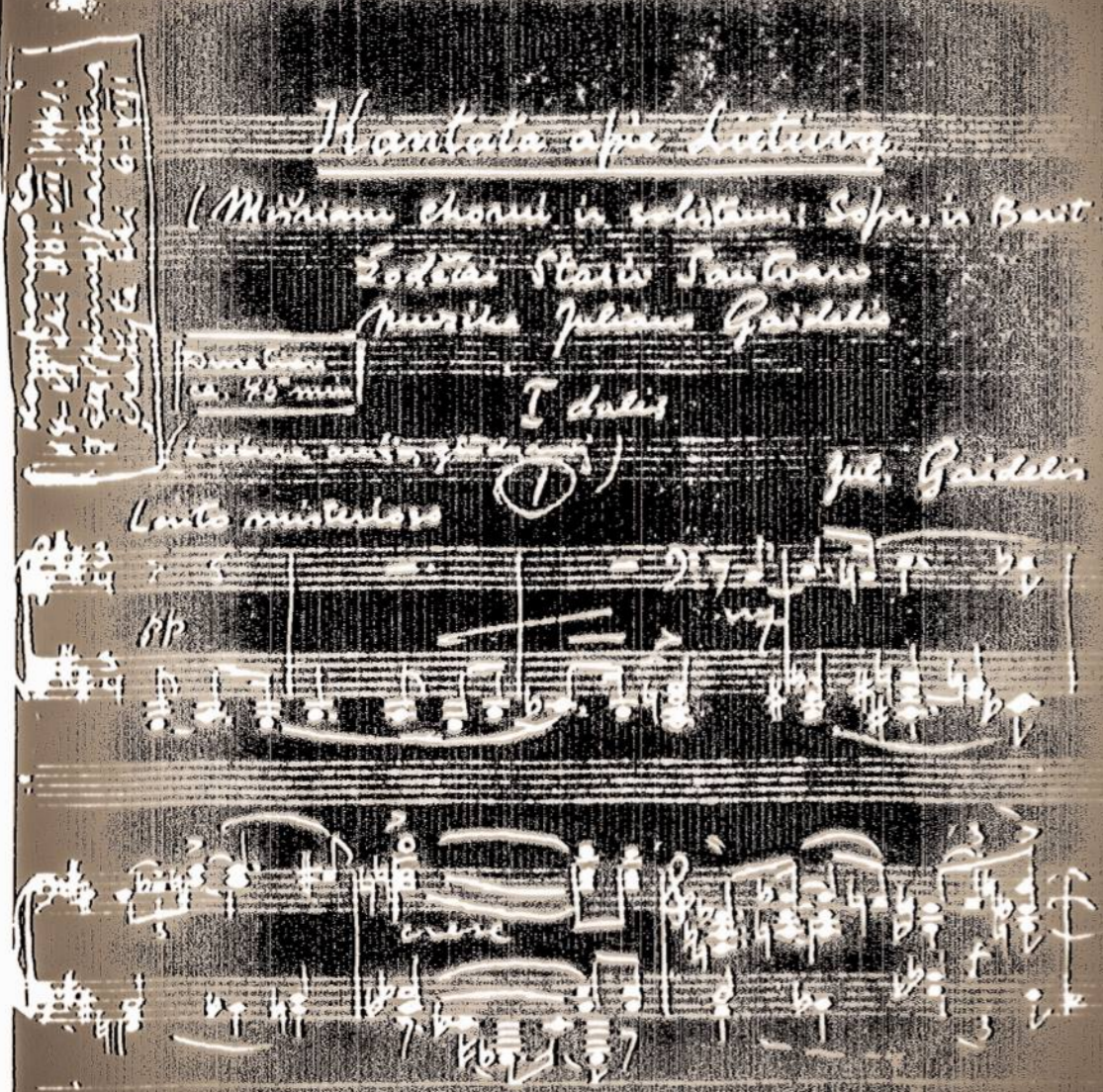

HL-2057

Vienas iš daugelio projektų.

Vienybės koncerto programoje

BOSTONO LIETUVIŲ MISRAUS CHORO KONCERTAS

* Choro dirigentas komp. Julius GAIDELIS
* Koncerto solistai: Daiva MONGIRDAITE
Stasys LIEPAS

KANTATA

Muzikos teoretikai šio žanro kūrinį gal panašiai aptartų: kantata (italų kalboj cantata iš lotynų cantare — dainuoti) yra stambus muzikos veikalas, skiriamas dainuoti, instrumentui ar orkestrui pritariant, sudarytas iš solo, ansamblio ir choro giesmių ar dainų. Savo pobūdžiu kantata yra daugiau lyrinės muzikos kūrinys. Kantatų gali būti religinio ir pasaulietinio turinio.

Mes, lietuviai, negalim didžiuotis gausia kantatų literatūra, bet nesam ir visiškai pavargėliai. Lietuviškų pasaulietinio pobūdžio kantatų yra sukūrę šie mūsų kompozitoriai: J. Naujalis Garbė didvyriui 1909 m., Česl. Sasnauskas Broliai 1910 m., T. Brazys Nurimk, Tėvyne, 1917 m., J. Žilevičius Vytauto Didžiojo Kantatą 1933 m. Be minėtų, kantatų yra parašę komp. St. Šimkus (Atsisveikinimas su Tėvyne ir Resp. Prezidento garbei), komp. J. Gruodis, komp. Kl. Griauzdė.

Jul. Gaidelio Kantata apie Lietuvą jau yra antras to pobūdžio jo veikalas. Pirmasis, parašytas taip pat Bostone, buvo Giesmė apie Gėdina — kantata solistams, vyrų chorui ir simfoniniam orkestrui.

Kantata apie Lietuvą atsirado komp. Jul. Gaidelio iniciatyva. 1961 metų pavasarį jis kreipėsi į St. Santvarą, gundydamas jį parašyti kantatos tekstus. Abu autoriai, kurį laiką pasitarę, panagrinęję vienokias ir kitokias temas, priėjo išvados, kad nūdienė lietuvių tautos būklė ir mūsų gyvenamasis laikas dar nėra persotinti muzika, kuri tautiečių širdyse žadintų patriotinius ir tėvynės meilės jausmus. Jul. Gaideliui ir St. Santvarui ypač malonus sutapimas, kad Kantata apie Lietuvą pirmą kartą dainuojama šiomet, 1962 Maironio metais, kurio kūryboj į dioninė poezija užima ypač reikšmingą vietą.

Kantata apie Lietuvą susideda iš trijų dalių. Pirmoji dalis — mažorinė, giedri, antroji — minorinė, graudi, trečioji — patetinė, iškilminga. Ji skirta dviem solistams — sopranui ir baritonui, ir mišriam chorui su fortepiono akompanimentu. Aišku, jei atsirastų galimybių, Kantata apie Lietuvą galėtų būti instrumentuota ir atliekama su simfoninio orkestro pritarimu.

Kantatą apie Lietuvą kuriant, buvo atsižvelgta į tas pajėgas, kurias Bostone turime. Solistė Daiva Mongirdaitė ir buv. Vilniaus Operos Teatro solistas Stasys Liepas lėmė, kad kompozitorius kantatos solines partijas skyrė sopranui ir baritonui. Abu kantatos autoriai yra nuoširdžiai dėkingi, kad D. Mongirdaitė ir St. Liepas sutiko Kantatos apie Lietuvą pirmame pastatyme dalyvauti. Ačiū ir Vyt. M. Vasyliūnui, kuris yra šio koncerto akompaniatorius.

Kantata apie Lietuvą savo melodika, harmonija ir kompozicine technika atspindi Jul. Gaidelio muzikinę kūrybą. Ji yra spalvinga savo motyvuose ir ritmuose, originali muzikiniu polėkiu, stipriai ir įspūdingai išreiškianti tekstų poetinę mintį. Ypač būdingas jos bruožas — muzikos lietuviškumas, muzikoj atspindinti lietuviška dvasia. Tačiau kantatos forma yra tokia, kad ją galės įveikti visi pajėgesni liet. dainos mylėtojų chorai. Žinoma, juo choras bus pajėgesnis muzikiniu, balsiniu ir chorinio dainavimo požiūriu, tuo Kantata apie Lietuvą darys pilnesnį ir tikresnį įspūdį.

Dėl Kantatos apie Lietuvą tekstų galima tiek pasakyti: jų autorius turėjo specifinį uždavinį — parašyti židžius muzikai. Be kantatos vientisumo ir kitų poetinių rūpesčių, šiuo atveju buvo ypačiai svarbu, kad tekstų mintis būtų aiški, kalba sklandi, muzikali ir nesunkiai dainuojama.

Pirmoji dalis — mažorinė, giedri

Antroji dalis — minorinė, graudi

1. CHORAS

Per amžių tolumas tu ateini, mana tauta,
Per kruvinių kovų ir pergalių dienas — —
Esi tu pasaka per amžių amžius nebaigta,
Milžinkapių aukom apdengusi laukų varsnas...

Mes regime tave, kaip žiburį augstų erdvių,
Kaip saulę, tavo veidas juokiasi giedriai — —
Ir girdime gyvybės balsą Nemuno srovių,
Ir kaip tavam danguj apsvaigę čiułba vyturiai!...

Tu būki mūsų godų karalienė išdidi — —
Tegu žiedais apsvaigsta girios ir laukai, — —
Tegu viltis ugnim užsidega tavoį širdy,
O motina, mes esame tavų vilčių vaikai!...

Per amžių tolumas tu ateini, mana tauta,
Per kruvinių kovų ir pergalių dienas — —
Esi tu pasaka per amžių amžius nebaigta,
Milžinkapių aukom apdengusi laukų varsnas...

2. SOLISTĖ

Zalio, žydinčio pavasario giedrioį platybėį — —
Tulpių ir lelijų pumpuruos esi gyva! — —
Tu manoj širdy esi pavasario linksmybė,
Mano saule, mano Lietuva!...

Aš nešu per laiko erdvę, tartum meilės kraitį,
Tavo vardą mano sieloį gyvą visada! — —
Nemuno pakrantėm laisvė, tartum paukštė skraidė,
Mano brolių amžina goda!...

Metai bėga, metai dingsta rudenio platybėį,
Tu laike ir metų metuose esi gyva! — —
Tu manoj širdy esi pavasario linksmybė,
Mano saule, mano Lietuva!...

3. CHORAS

Užsidegė ugnys ant žemės salų,
Krūtinės alsuoja plačiai — —
Prikrovėme kluonus žalių dobilų — —
Ir spindi, kaip auksas, kviečiai!...

Ir Joninių laužo gyvoį liepsna
Palaima liepsnoja širdy — —
Ir skrenda padangėm laisvoį daina,
Kaip rytmečio varpas skardi!...

Valio, grebėjų margi kaspiniai,
Valio, mūsų laimė jauna! — —
Pražydo lelijos baltai, raudonai,
Plasnoja jaunatvės diena!...

Atkilo paukštelių pilni inkilai — —
Mes plazdam ir giedam visi! — —
Valio, pjovejėliai, žali dobilai,
Valio, ryto saule šviesi!...

3A. CHORAS IR SOLISTĖ

Ant aukuro aukšto sudėta auka,
Aplaištyta brolių krauju — —
Žydek, amžina ir kovinga talka,
Atlėkus rytojūm nauju!...

Padangėį dainuoja pilki vyturiai,
Garuoja suarta dirva — —
Nukriskit į širdis, dangaus žiburiai,
Laimėta, laimėta kova!...

4. CHORAS IR SOLISTĖ

Degame laisvom dienom, kaip mėlynų dausų žvaigždėm,
Saulėį noksta derlius vasaroį — —
Ir dainų garsai į dangų nuplazda kregždėm,
Teką upė neišsenkančių rytoį!...

O, gimta šalie, arudai saulės lobių kupini,
Pievon bandą gena piemenėliai! — —
Žvilga sidabru šaltinio vandens šuliny,
Ak, ir mūsų širdys — džiaugsmo šaltinėliai!...

Tu gyvuok ir bėk per laiką, kaip mergaitė tekina,
Niekad, niekad negali nuyusti! — —
Tu graži, kaip vasarų svaiginanti diena,
Tavo veidu skrieja amžina jaunystė!...

Degame laisvom dienom, kaip mėlynų dausų žvaigždėm,
Saulėį noksta derlius vasaroį — —
Ir dainų garsai į dangų nuplazda kregždėm,
Teką upė neišsenkančių rytoį!...

1. SOLISTAS

Bėgo ir nubėgo vasaros gėlynų saulė,
Grėsmingais debesim grėsmingai sudūzgė audra — —
Slėgia sutemos ir drasko širdį žudanti apgaulė,
Pradingo iš langų, iš sodų ir veidų giedra!...

Lyg našlaitė, iš gimtų namų išvyta, raudi
Ant didžio kryžkelio, o mano mylima tauta! — —
Amžiais tavo žemę trempė, amžiais mano brolius skriaudė,
Nedalioį savo-tu esi nedalios prislėgta!...

Taiką tu mylėjai, tartum savo gintą laisvę,
Prie ažuolinių skobnių brangų svečių sodinai — —
Ak, už ką sparnus pakirto ta sunki, nuožmi nelaisvė,
Už kąį pančiais apkalti lietuviai milžinai?!

Bėgo ir nubėgo vasaros gėlynų saulė,
Grėsmingais debesim grėsmingai sudūzgė audra — —
Slėgia sutemos ir drasko širdį žudanti apgaulė,
Pradingo iš langų, iš sodų ir veidų giedra!...

2. CHORAS

Žengia, žengia geležim apkalti broliai,
Rimbais plakami, sukniumba Sibiro pusny — —
Jų krauju aplieti rūstūs tundrų toliai,
Vandens neranda jie gimtam slėny!...

Medžiai iškirsti žaliuojančių sodybų,
Vėtrų griaujami senųjų tėviškių namai — —
Vargo debesys juodom naktim pakibo,
Neskamba širdy palaima ir džiaugsmai!...

Broliai neberanda seserų darželių,
Neberanda, kur pradingo sentėvių kapai — —
Vieškeliai į laisvę piktžolėmis želia,
Neskamba velykinių aušrų varpai!...

Niekad žemė nepažino tokio maro,
Tokio skausmo nepažinom niekad, niekada!...
Visą šalį į nelaisvę sunkią varo,
Dieve, argi liks neatpirkta skriauda!...

3. SOLISTAS IR CHORAS

Atverki sutemų angas, o Dieve,
Te saulės auksu žėri tėviškės langai,
Te pumpurai prasikala pro medžių žievę,
Tegu sužvengia grįžtančio pavasario žirgai!...

O Dieve, tu atverk nelaisvės angą,
Te broliai grįžta iš visų, visų kraštų! — —
Tegu audėjų staklės vėl seklyčioį žvanga,
Te siela džiaugias seserų ir brolių atrastų!...

Dar laukia Motina prie sodo vartų,
Ir laukia saulės tėviškės žali laukai — —
O Dieve, tu sutrumpink laiką mūsų kartų,
Parodyk ženklus, kad vienų naktį nepalikai!

O Dieve, mūsų dalios baisią kančią
Nuneški Nemuno negrįžtančia srove! — —
Te mūsų širdys didžių laisvės šventę švenčia,
Mes prašome, mes meldžiame, o Viešpatie, tave!...

Trečioji dalis — patetinė, iškilminga

1. CHORAS KARTOJA 1-MĄ DAINĄ

Per amžių tolumas tu ateini, mana tauta,
Per kruvinių kovų ir pergalių dienas, — —
Esi tu pasaka per amžių amžius nebaigta,
Milžinkapių aukom apdengusi laukų varsnas...

Mes regime tave, kaip žiburį augstų erdvių,
Kaip saulę tavo veidas juokiasi giedriai — —
Ir girdime gyvybės balsą Nemuno srovių,
Ir kaip tavam danguj apsvaigę čiułba vyturiai!...

Tu būki mūsų godų karalienė išdidi — —
Tegu žiedais apsvaigsta girios ir laukai, — —
Tegu viltis ugnim užsidega tavoį širdy,
O motina, mes esame tavų vilčių vaikai!...

Per amžių tolumas tu ateini, mana tauta,
Per kruvinių kovų ir pergalių dienas — —
Esi tu pasaka per amžių amžius nebaigta,
Milžinkapių aukom apdengusi laukų varsnas...

2. SOLISTĖ IR SOLISTAS / DUETAS

Regiu, parbėga ryto saulė,
Krantan sidabrą žeria ežerai — —
Taika, taika visam pasauliui,
Į dangų hokštus kelia jovarai!...

(Nukelta i II psl.)

BROOKLYN ACADEMY MUSIC HALL

Šeštadienio vakare, 1963 m. sausio 12 d. 7:30 val.

TRADICINIS VIENYBĖS KONCERTAS

Julius Gaidelis, kompozitorius, choro dirigentas

PROGRAMOJE

Bostono lietuvių
mišrus choras

IR SOLISTAI

Koncertui pasibaigus
LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBE
JYKYS POBŪVIS IR ŠOKIAI

Daiva Mongirdaitė - sopranas

II DALIS:

KANTATA APIE LIETUVĄ

MUZIKA KOMPOZITORIAUS J. GAIDELIO
ŽODŽIAI POETO S. SANTVARO

Stasys Liepas, baritonas

PROGRAMOS I DALYJE:

Koncertinė

DAINOS, OPERŲ ARIJOS IR KT.

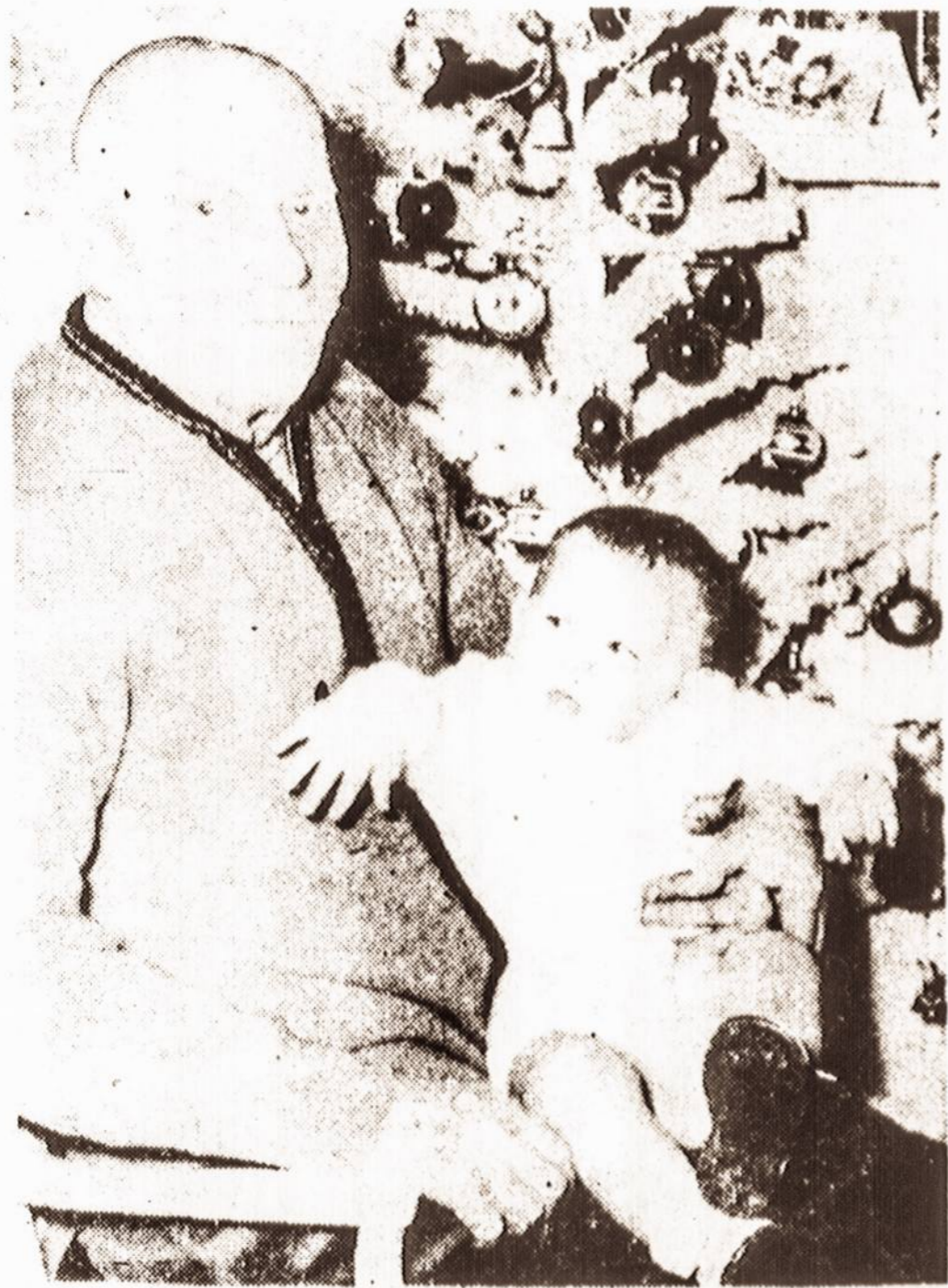
BILIETAI

ORKESTRA - \$3.00
BALKONE - \$2.00

Visos vietos rezervuotos

Bostono Lietuvių Mišrus Choras, vadovaujamas komp. J. Gaidelio

110 metų sulaukęs Adomas Oželis su savo anūkėliu.

Lietuviui 110 metų

Per Kalėdas Adomas Oželis, gyvenęs Philadelphia's Richmond dalyje, minėjo savo gimtadienį, gausiai dalyvaujant savo šeimyniečiams.

Apie tą jo sukaktį rašė vietos angliškąji spauda, o Daily News net išidėjo jo nuotrauką su anūkėliu Edwardu, vienerių metų amžiaus.

Oželis, kuris, nežiūrint savo metų, atrodo, sveikas ir gajus, gyvena kartu su savo dukters Jean Wilson šeima, 4818 Windsor Ave.

Oželio žmona Elena, kuri buvo už jį 24 metus jaunesnė, yra mirusi 1945 m. Iš devyniolikos vaikų, kuriu jte buvo susilaukę, penki buvo susirinkę savo tėvo gimtadienio proga su juo pabūti. Taip pat šalia kitų artimųjų, buvo 12 Oželio

anūku ir 22 proanūkiai.

Iš Oželio vaikų, be 59 m. Jean Wilson, buvo dar dvi dukterys — 57 m. amžiaus Helen Meisner ir 53 m. amžiaus Frances Tiškus ir jo sūnus Petras, 50 m., ir Edwardas — 58 m.

Oželis yra žemaitis nuo Švėkšnos, gimęs tenai 1852 m. Būdamas 20 m. amžiaus palmtas į caro kariuomenę, ir septynerius metus praleido kaip kareivis, caro rūmų gvardijos narys ir kaip siuvėjas, dirbdamas kariškų uniformų siuvykloje.

Į Ameriką Oželis atvyko 1904 m. ir Philadelphiaje jau gyvena 56 metus. Prieš tai jis gyveno Skotijoje, kur turėjo savo viešbutį, vėliau mėsinę, juvelyrinių daiktų krautuvę ir net degtinės varškla. Gaisras sunaikino jo

Moterų Klubas perrinko valdybą

Philadelphia, Pa. — Juzė Augaitytė, ilgametė Lietuvių Moterų Atstovybės vietos klubo pirmininkė, perrinkta sekantiems metams. Į valdybą neseniai įvykusiame susirinkime perrinktos ir kitos valdybos narės, išskyrus dvi naujas: tai S. Jurskytė-Gamble, išd., ir O. Šalčiūnienė — rev. k-jos narė.

Valdybos vicepirmininkė yra N. Bigenienė, sekretorė Ir. Norkienė, ir kitos dvi revizijos komisijos narės — B. Mašalaitienė ir L. Šiaubrienė.

Sausio 27 d. klubas rengia Emilijos Čekienės paskaitą, tema: "Lietuvis, lietuvių ir koegzistencija su Tėvyne." Paskaita įvyksta Liet. Banke, pradžia 4 val. pp. visi kviečiami.

* Gruodžio 21 d. mirė Juozas Lieponius, Velionis buvo 73 metų amžiaus. Gyveno kartu su broliu Pranu K. Lieponiu Upland, Calif.

* Onutė Nausėdaitė, kylanti filmų ir TV žvaigždė, dalyvaus šv. Kazimiero minėjime, kuris bus kovo 10. Minėjimą rengia Los Angeles šv. Kazimiero parapija.

viešbutį ir kt.

Philadelphiaje Oželis dirbo įvairiose siuvyklose ir paskui turėjo savo nuosavą siuvyklą, o nuo 88 metų amžiaus išėjo į pensiją.

Dukterų pasakojimu, jų tėvas esąs didelis prezidento Kennedy simpatikas, skaito (dar be akinų) laikraščius ir žiūri TV, ruko pypkę, o retkarčiais ir cigarą. Sveikatos sumetimais jis laikosi griežtos dietos, vengdamas riebalinio maisto.

Anksčiau beveik kasdien ejęs bažnyčion, dabar Oželis jau pora metų, kai nebeuina — kunigas iš St. Francis de Sales par. jam atveža komunią.

Amerikiečių laikraščiai savo rašiniuose apie jį pabrėžė, kad jisai gyvena labai ramiai ir niekad nesiginčija.

Stasys Santvaras

KANTATA APIE LIETUVĄ

(Atkelta iš psl. 9)

Regiu, laisva pabunda žemė,
Ir skamba klonyje laisva daina
Pradingo rytmečiai aptemę,
Ir juodo vargo jau gana, gana...

Regiu, sesuo namo sugrįžta,
Po langu žiedus krauna jezminai
Ir broliai skelbia jauną rytą,
Ir paukščiai giesmę gieda dvylika

Regiu, tokia giedni padango,
Ir vasara žiedų žiedais gyva
Jauna aušra į dangų žengė
Ir saulėj plazda laisvės vėliava!

3. FINALINIS CHORAS IR SOLISTAI

Aušra atskrieja, lyg ugnies paukštis,
Pavasario balsų pilni laukai!
Daina, kaip sakalas, pakils į auštį,
Pavasario balsų pilni laukai!

Namui išgauti o dera meilė,
Tiek daug, tiek daug pavasario dardžių!
Visi draugai, visi takon nors kartą,
Tiek daug, tiek daug pavasario dardžių!

Nupusim sėdėti žiedų vaitikį,
Prie brolio vaitį žvengs visi žiedai!
Nupusim Monnai kvietę vaitikį,
Pradings nedalios atušro vaitikį!

Kaip saulėj kvietė vaitis, buys Eedybe,
Skambes gyvytes kupina giesmė!
Ir bokstū kilis erden saulės vaitis,
Skambes gyvytes kupina giesmė!

Aušra atskrieja, lyg ugnies paukštis,
Pavasario balsų daina gyva!
Pakilkite, visi žiedai padangų,
Jau laisvės saulėj spindi Lietuva!

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus bars
Salė susirinkimams
vestavėms ir
pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suejimams nemokamai
VACYS STEPONIS
Savininkas

40 East 26th St. New York City MU 3-2928

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografi, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

• • • • •
VISOS PREKĖS IŠPARDUODAMOS

ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

• • • • •

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

175 REMSEN ST. BROOKLYN 1, N. Y.
Tel. MAin 4-6400 UL 8-1061

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. ST*gg 2-5043

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

SUKAKTUVINIS ALBUMAS

Pranas Narvydas

Brangiu ir meiliu gausiam bičiuliu būriui, lankčiusiam mane ligoje ir siuntusiems linkėjimų greičiau pasveikti bei Kalėdų sveikinimų — mano gili padėka.

Netikėtai ligos parblokštas negalėjau į laiškus atsakyti nei Kalėdinio sveikinimų pasiųsti.

Šiuo noriu viešai per šį laikraštį pareikšti visiems už viską mano širdingiausia padėką bei palinkėti laimingų Naujųjų Metų.

Su gilia meile
Jūsų Pranas Narvydas

* Jurgis Kiaunė, tautinės grupės atstovas, šiemet pirminkauja New Yorko ALTo skyriui, Vicepirminkais yra A. Ošlapas ir adv. Stp. Briedis, sekr. dr. Ant. Skėrys ir išd. St. Dzikas. Perna ALTo skyriaus prezidentumui pirminkavo socialdemokratų grupės atstovas adv. Stp. Briedis.

“Laužai liepsnoja vakaruose” — tokiu pavadinimu rengiamas New Yorke didžiulis skautų sukaktuvinis albumas, kuri leidžia Skautų Sąjunga. Albumas apims visą skautų gyvenimą vaizdais ir rašiniiais, New Yorke sudaryta komisija tam albumui parengti. Jai pirminkauja N. Y. skautų tuntininkas Baužinskas, Foto dalies redaktorius yra Vyt. Valaitaitis, o teksto — dr. Henrikas Lukoševičius.

PATIKO LIETUVOS VAIZDAI

Waterbury gruodžio 16 ivyko metinis BALFo susirinkimas kuriam dalyvavo Brazauskas. Kalbėjo prof. Ignas Končius, pranešimą padarė D. Venclauskaitė. Programoje buvo paskutiniai spalvoti vaizdai iš Lietuvos, Juos rodė inžinierius Jurgis Zabielskis. Apie 80 waterburiečių matė Pirmojo „Motinos“ niūrų paminklą pragiedrulyje, Pirmojo kryžius, nežinomus kapus Kretingoj, Miezėlaičio premijos įteikimą, nuostabias Lietuvos kaimietės skulptūras, saugomas Čiurlionies Galerijoje, Vilniaus, Kauno, Palangos, ir ypač pavykusius Trakų vaizdus, eilės Lietuvos intelektualų, kaip pvz., P. Gaulaudės, T. Petkevičiaus; arch. Zemkalnio ir V. Landsbergio, V. Dineikos, kitų šeimų nuotraukas. Nuotraukas praėjusią vasarą darė žurnalistas A. Šalčius.

Kai bičiuliai susitinka Naujųjų Metų varpams išmušus... Pas Antaną ir Emiliją Jurgėlius Brooklyne svečiuojasi Juozas Valakas ir Jurgis Kiaunė, New Yorko ALTo pirminkas, Kartu prie eglutės Jurgėlių sūnūs Vytautas ir Rimutis, Salomėjos Narkėliūnaitės nuotrauka

Šventinė nuotaika: viršuje — Moterų Vienybės pirm. H. Kulber sveikina savo nares su Kalėdomis, Šalią Andriusienė — vakaro vedėja ir narė Šalinskienė. Apačioje Kūčių stalas, kurį Atletų Klube surengė Marija ir Stasys Prapuoleniai. Šalia jų dukters ir zento Nemickų, Kūčiose dalyvavo Monika ir Juozas Dapkai iš Kanados, Ona ir Stasys Marcinkevičiai su sūnum ir dukra iš Worcesterio, Giedris ir Steponis su žmona ir jos seseria.

EUFROZINA MIKUŽIŪTĖ, ilgametė Chicagos lietuvių veikėja ALTe ir SLA, jos firmai persikėlus į New Yorką, ir pati yra persikėlusius ir gavusi svarbias pareigas. Ji atstovauja Corn Products firmą Prekybos ženklų draugijoje.

Pastabos... apie muitus

Ponas Maurice Rifkin, pasirašęs Globe Parcel Service, Inc. prezidentu, turįs licenciją iš Sov. Rusijos Vneshposyltorgo siūsti siuntinius į visas Sov. Rusijos dalis, aną dieną, beieškodamas savo bižniui klientų, lietuviškuose ir kitų tautybių laikraščiuose įdėtame oficialiame skelbime sako, kad jam malonu pranešti siuntinių siuntėjams, jog jam esą pavykę derybose su Vneshposyltorgu pagerinti ir suprastinti siuntinių persiuntimą.

Čia pat jis praneša, kad nuo 1963 m. sausio 1 d. įvedami nauji maito tarifai, kurie esą ekonomiškėsniai ir praktiškėsniai už ikšiol buvusius. Gi ekonomiškėsniai jie esą todėl, kad daugelis daiktų priskirti tai pačiai klasifikacijai (kategorijai).

Šis paskutinis tvirtinimas, kad daugelis daiktų priskirti tai pačiai klasifikacijai, yra kruvina tiesa, bet visa kita tame skelbime yra grynas melas.

Nauji multai yra ekonomiškiai tik tų muitų gavėjams, nes jie yra riebesni, bet siuntinių siuntėjams jie reiškia, kad multo reikės daugiau užmokėti kaip tik todėl, kad daugelis daiktų priskirti tai pačiai kategorijai.

Pavyzdžiui, pusvilnoniai audeklai ir gatavi drabužiai dabar bus apmuitinami kaip vilnoniai, o visos menkesnės vertės medžiagos, vadintos dirbtiniu šilku, dabar bus apmuitinamos kaip nallonas.

Tiesa, kad vilnonės ir nallono medžiagos dabar bus keliais centais pigiau apmuitinamos, tačiau tas menkas sumažinimas neatsveria pakėlimo. Pavyzdžiui, pagal naują tarifą už 16 jardų nallono medžiagos multo reikės mokėti \$7.20 (80 cent. mažiau negu pagal seną), bet už dirbt. šilko 16 jardų pagal naują tarifą irgi reikės mokėti tiek pat, t. y., \$7.20 (\$2.40 daugiau negu pagal seną).

Dar didesnis skirtumas išeina pusvilnonės medžiagos prilyginus vilnonėms multo paėmimo atžvilgiu.

Jeigu tokį „praktišką ir ekonomišką“ apmuitavimą išrūpino iš Vneshposyltorgo Globe Parcel Service savininkas ir jaučiasi dėl tokių darbų turįs malonumo, tai siuntinių siuntėjai jo klientai turėtų susiprasti, kaip jam už tokį žygdarbį atsilyginti. Gerai, kad šį kartą bent aišku, kas pasirūpino multo padidiniu.

Siuntinių siuntėjas

* S. Špokas, vienybietis iš Tampa, Florida, slūsdamas sveikinimus su Naujais Metais, atsiuntė ir prenumeratą už Vienybę ateinantiems metams.

* Iš Vienybės patyrė apie Marijos Mažonienės atvykimą iš Lietuvos, jos dukterų draugai nuoširdžiai sveikinimų į Ameriką atsiuntė iš Italijos ir Anglijos.

* Povilas Motiejūnas, 77 m. amžiaus, gyvenęs 1246 Hancock Street, Ridgewood, pasimirė gruodžio 24 d. Palaidotas gruodžio 28 d. iš Apreiškimo par. bažnyčios šv. Jono kapinėse. Nuliūdime pasiliko Beatrice ir John Arneith, Isabell ir Adele Krauciunas.

* Liucija Šeštakauskaitė, neseniai atvykusi iš Australijos ir dirbusi Jungtinėse Tautose sesijos metu dokumentų skyriuje, išlaikiusi reikalingus egzaminus, priimta pastoviam darbu Jungt. Tautose.

* A. ir R. Markevičiai, ligšiol gyvėne Ridgewoode, nusipirko namus Woodhavene, kur netrukus persikelia.

* A. Igas, bet ne A. Algas turėjo būti autorius pereinamame Vienybės nr. tilpusio rašinio “Atomine sukaktis.”

* Dr. J. Budzeika tarnybiniais reikalais buvo išvykęs į Pittsburgą.